

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 oktober 2018

WETSONTWERP

**tot wijziging van het koninklijk besluit nr.
38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van
het sociaal statuut der zelfstandigen, ten einde
de werking van de Commissie voor vrijstelling
te hervormen**

INHOUD

	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp	15
Impactanalyse	21
Advies van de Raad van State	35
Wetsontwerp	39
Coördinatie van de artikelen	47

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 octobre 2018

PROJET DE LOI

**modifiant l'arrêté royal no 38 du
27 juillet 1967 organisant le statut social des
travailleurs indépendants, afin de réformer
le fonctionnement de la Commission des
dispenses de cotisations.**

SOMMAIRE

	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs	4
Avant-projet	15
Analyse d'impact	28
Avis du Conseil d'État	35
Projet de loi	39
Coordination des articles	58

De regering heeft dit wetsontwerp op 9 oktober 2018 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 9 octobre 2018.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 12 oktober 2018 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 12 octobre 2018.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GOI	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)

PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Dit wetsontwerp strekt ertoe de procedure voor het bekomen van een vrijstelling van de betaling van de sociale bijdragen als zelfstandige te verbeteren door enerzijds in de wet de criteria op te nemen op basis waarvan een vrijstelling kan bekomen worden en anderzijds de zelfstandige de mogelijkheid te bieden een beroep ten gronde in te stellen tegen de beslissing.

De bevoegdheid tot het behandelen van de aanvragen tot vrijstelling van de FOD Sociale Zekerheid wordt overgeheveld naar het RSVZ. Bij het RSVZ wordt bovendien een Beroepscommissie opgericht voor de behandeling van de betwistingen ten gronde.

RÉSUMÉ

Le projet de loi vise à améliorer la procédure de demande d'une dispense de paiement des cotisations sociales d'un travailleur indépendant en prévoyant dans la loi d'une part, des critères permettant l'obtention d'une dispense et en instaurant, d'autre part un recours sur le fond contre la décision.

La compétence de traiter les demandes de dispense est transférée du SPF Sécurité Sociale vers l'INASTI. Une commission de recours est par ailleurs créée auprès de l'INASTI pour traiter les contestations sur le fond.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

Het voorliggend wetsontwerp geeft uitvoering aan het Regeerakkoord van 9 oktober 2014 dat voorziet in:

— de verbetering van de procedure voor vrijstellingen van het betalen van sociale bijdragen door de invoering van een wettelijk kader dat de gronden waarop een vrijstelling kan bekomen worden opsomt en door het instellen van een beroep ten gronde;

— de rationalisatie van de werking van de Commissie voor de Vrijstelling van bijdragen om de dienstverlening naar de zelfstandigen te verbeteren en te versnellen;

— structuurhervormingen om een toegenomen efficiëntie te verzekeren van de federale administraties en een betere dienstverlening aan de burgers-klanten.

De Ministerraad heeft op 10 november 2016, in overleg met de leidende ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en het management van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, hierna “Rijksinstituut” genoemd, beslist om bepaalde diensten van de DG Zelfstandigen over te brengen naar het Rijksinstituut, waaronder de Commissie voor vrijstelling van bijdragen.

Deze overheveling maakt het mogelijk om activiteiten te hergroeperen op basis van de gelijkstelling van procedures en de gevoerde beleidsvisies te bundelen met het oog op een verhoogde efficiëntie. Immers het Rijksinstituut behandelt reeds de aanvragen voor kwijtschelding van verhogingen.

Deze overheveling heeft als gevolg dat het Rijksinstituut als het ware het operationeel centrum van het sociaal statuut der zelfstandigen wordt.

Krachtens het huidig artikel 17 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen kunnen zelfstandigen in staat van behoefte of in een toestand die de staat van behoefte benadert, aan de Commissie voor vrijstelling van bijdragen volledige of gedeeltelijke vrijstelling van betaling vragen voor de voor bepaalde kwartalen verschuldigde sociale bijdragen

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

Le présent projet se donne pour objet la mise en œuvre de l'accord du gouvernement du 9 octobre 2014 qui prévoit:

— l'amélioration de la procédure de dispense de paiement des cotisations sociales par l'adoption d'un cadre légal qui donne une énumération des raisons permettant l'obtention d'une dispense et par l'instauration d'un recours sur le fond;

— le fonctionnement de la Commission des dispenses de cotisations sera rationalisé davantage afin d'améliorer et d'accélérer le service aux travailleurs indépendants;

— des réformes de structure dans le but d'assurer une efficience accrue des administrations fédérales et un meilleur service aux citoyens-usagers.

Le 10 novembre 2016 le Conseil des ministres a, en concertation avec les fonctionnaires dirigeants du Service public fédéral Sécurité sociale et le management de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, ci-après dénommé “l'Institut national”, décidé de transférer certains services de la DG Indépendants vers l'Institut national, dont la Commission des dispenses de cotisations.

Ce transfert permet de regrouper les activités sur base de l'équivalence des processus, puisque l'Institut national traite déjà des demandes de levées des majorations, et de concentrer les politiques menées en vue d'augmenter leur efficacité.

Suite à ce transfert, l'Institut national deviendra en quelque sorte le centre opérationnel du statut social des indépendants.

En vertu de l'actuel article 17 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, les travailleurs indépendants qui se trouvent dans le besoin ou dans une situation voisine de l'état de besoin, peuvent s'adresser à la Commission des dispenses de cotisations afin d'obtenir la dispense totale ou partielle de leurs cotisations sociales pour certains trimestres déterminés

De bedoeling van het ontwerp is:

— het vage criterium “behoefte” of “toestand die de staat van behoefte benadert” te vervangen door het criterium “zich tijdelijk in een moeilijke financiële of economische situatie” bevinden;

— de werking van de commissie te hervormen door:

— vooreerst de aanvragen tot vrijstelling in het kader van een administratieve procedure te laten onderzoeken door de diensten van het Rijksinstituut om tot een snellere en uniforme behandeling van de aanvragen te komen,

— en vervolgens een beroepsinstantie in te stellen binnen het Rijksinstituut die die met volle rechtsmacht de genomen beslissing ten gronde kan herbekijken.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

Art. 2

De zelfstandige-geholpene is niet langer hoofdelijk gehouden tot de betaling van de door de helper verschuldigde bijdragen wanneer deze laatste een vrijstelling van bijdragen geniet.

Hetzelfde geldt voor de vennootschappen. Zij zijn niet langer hoofdelijk gehouden tot de betaling van de door hun vennoten of mandatarissen verschuldigde bijdragen wanneer deze laatsten genieten van een vrijstelling van de bijdragen.

Om die reden dienen zij niet langer een aanvraag om ontheven te worden van hun hoofdelijke aansprakelijkheid in te dienen.

Le projet a pour objectif de:

— remplacer le critère vague de “besoin” ou “situation voisine de l’état de besoin” par le critère “se trouver temporairement dans une situation financière ou économique difficile”;

— réformer le fonctionnement de la Commission:

— en faisant tout d’abord examiner les demandes par les services de l’Institut national de dispense dans le cadre d’une procédure administrative afin d’assurer un traitement plus rapide et uniforme des demandes,

— en instaurant ensuite au sein de l’Institut national une instance de recours ayant pleine juridiction pour réviser au fond la décision prise.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE 1ER

Disposition introductive

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

CHAPITRE 2

Modifications de l’arrêté royal n° 38 du 27 juillet organisant le statut social des travailleurs indépendants

Art. 2

Le travailleur indépendant aidé n’est plus tenu solidairement au paiement des cotisations dues par l’aidant lorsque celui-ci bénéficie d’une dispense des cotisations.

Il en va de même pour les sociétés. Elles ne sont plus tenues solidairement au paiement des cotisations dues par leurs associés ou mandataires lorsque ceux-ci bénéficient d’une dispense de cotisations.

Aussi ne doivent-elles plus introduire de demande de levée de leur responsabilité solidaire.

De economische realiteit is dat het merendeel van de zelfstandigen hun beroepsactiviteit uitoefenen in vennootschapsverband.

De moeilijke financiële of economische situatie van de zelfstandige hangt nauw samen met de financiële of economische situatie van de vennootschap waarbinnen hij actief is. Hiermede moet rekening gehouden worden bij de beoordeling of de zelfstandige zich in een dergelijke moeilijke situatie bevindt voor de al of niet toekenning van de vrijstelling.

Daar waar voorheen de vrijstelling van sociale bijdragen opgevat was als een louter persoonlijke maatregel verbonden aan het bewijs van de staat van behoefte van de persoon die deze vrijstelling aanvraagt, is het thans verbonden aan de economische situatie – en daaruit voortvloeiende financiële situatie – van de aanvrager die nauw verweven is met de economische situatie van de hoofdelijke aansprakelijke.

Overeenkomstig artikel 1208 van het Burgerlijk Wetboek kan een louter persoonlijke exceptie zoals die welke voortvloeit uit de staat van behoefte, alleen worden aangevoerd door de schuldenaar op wie die exceptie van toepassing is. De hoofdelijk aansprakelijke rechtspersoon kon de staat van behoefte van zijn mandataris niet aanvoeren om van zijn hoofdelijke aansprakelijkheid te worden ontheven.

Thans is de vrijstelling van de bijdragen zoals die voortvloeit uit de financiële of economische situatie van de zelfstandige een exceptie die gemeen is aan de medeschuldenaar(s). Overeenkomstig artikel 1208 van het Burgerlijk Wetboek kan de hoofdelijke (mede) schuldenaar die door het sociaal verzekeringsfonds aangesproken wordt, de excepties die aan alle medeschuldenaars gemeen zijn inroepen.

De vrijstelling van de zelfstandige geldt bijgevolg voor de hoofdelijke aansprakelijke.

Art. 3

Gelet op de vele wijzigingen die het huidige artikel 17 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende invoering van het sociaal statuut der zelfstandigen dient te ondergaan, wordt dit artikel volledig vervangen.

Het eerste lid van de eerste paragraaf bepaalt dat de zelfstandige die zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt een aanvraag tot

La réalité économique montre que la plupart des indépendants exercent leur activité professionnelle dans le cadre d'une société.

La situation financière ou économique difficile du travailleur indépendant est en étroite corrélation avec celle de la société au sein de laquelle il exerce son activité. Il faut en tenir compte pour apprécier si l'indépendant se trouve dans cette situation difficile qui justifie ou non l'octroi de la dispense.

Alors que la dispense de cotisations sociales était vue auparavant comme une mesure purement personnelle liée à la preuve de l'état de besoin de la personne qui demande cette dispense, elle est à présent liée à la situation économique – et à la situation financière qui en résulte – du demandeur qui est étroitement liée à la situation économique du responsable solidaire.

Conformément à l'article 1208 du Code civil, une exception purement personnelle telle que celle résultant de l'état de besoin ne peut être invoquée que par le débiteur auquel cette exception s'applique. La personne morale solidairement responsable ne pouvait invoquer l'état de besoin de son mandataire pour voir levée sa responsabilité solidaire.

À présent, la dispense des cotisations telle qu'elle résulte de la situation financière et économique de l'indépendant est une exception qui est commune au(x) codébiteur(s). Conformément à l'article 1208 du Code civil, le (co)débiteur solidaire qui est contacté par la caisse d'assurances sociales peut opposer les exceptions qui sont communes à tous les codébiteurs.

La dispense de l'indépendant s'applique, par conséquent, au responsable solidaire.

Art. 3

Vu les nombreux changements à apporter à l'actuel article 17 de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, cet article est complètement remplacé.

Le premier alinéa du premier paragraphe stipule que le travailleur indépendant qui se trouve temporairement dans une situation financière ou économique difficile

vrijstelling kan indienen. Het lid voorziet dat de aanvragen voortaan behandeld worden door het Rijksinstituut.

Het vage criterium “een staat van behoefte of een toestand die de staat van behoefte benadert” wordt vervangen door een uniek criterium “zich in een moeilijke financiële of economische situatie bevinden”.

Het tweede lid preciseert dat de bewijslast zoals voorheen rust op de zelfstandige die de nodige elementen dient aan te brengen bij het indienen van zijn aanvraag en is conform de artikelen 1315 e.v. van het Burgerlijk wetboek.

De zelfstandige dient aan te tonen dat hij zich in een moeilijke financiële of economische situatie bevindt ingevolge omstandigheden van tijdelijke aard waardoor hij bij de ontvangst van het betalingsverzoek door het sociaal verzekeringsfonds niet in staat is om de verschuldigde bijdragen te betalen.

Het nieuwe criterium vertoont meerdere voordelen:

- het wenst te benadrukken dat het terechtkomen of het zich bevinden in een moeilijke financiële of economische situatie een oorzaak of verklaring moet hebben. Het onvermogen om tot bijdragebetaling over te gaan moet van tijdelijke aard zijn. Iemand die een zelfstandige activiteit opstart moet zich goed voorbereiden op zijn ondernemerschap en zich bewust zijn van alle plichten die hieraan verbonden zijn. Daartoe behoort de verplichting tot het betalen van sociale bijdragen. Het is niet de bedoeling dat zelfstandigen jaar na jaar een vrijstelling van bijdragen vragen omdat hun activiteit niet (meer) economisch rendabel is;

- de hoegrootheid van de beroepsinkomsten of de omzet is niet alleen van determinerend belang;

- het wenst vooral de zelfstandigen die ad hoc geconfronteerd worden met onverwachte moeilijkheden ingevolge noodzakelijke beroepsuitgaven of -investeringen, klanten die hun betalingsverplichting niet nakomen tegemoet te komen...;

- het draagt bij tot een gezonder economisch klimaat door de zelfstandige die op een bepaald ogenblik een zware tegenslag te verwerken krijgt, ongeacht de hoegrootheid van zijn beroepsinkomen, de mogelijkheid te bieden een aanvraag tot vrijstelling in te dienen.

Nemen we het voorbeeld van een landbouwer die geconfronteerd wordt met een aanzienlijke daling van zijn beroepsinkomsten of omzet ingevolge een invoerverbod zonder dat hij zich daarom in een toestand van behoefte

peut introduire une demande de dispense. L'alinéa prévoit que les demandes seront dorénavant traitées par l'Institut national.

Le critère vague de “besoin” ou “situation voisine de l'état de besoin” est remplacé par le critère unique “se trouver dans une situation financière ou économique difficile”.

Le deuxième alinéa précise que la charge de la preuve repose, comme auparavant, sur le travailleur indépendant qui doit présenter les éléments nécessaires lors de l'introduction de sa demande et elle est conforme aux articles 1315 et suivants du Code civil.

Le travailleur indépendant doit prouver qu'il se trouve dans une situation financière ou économique difficile en raison de circonstances temporaires en raison desquelles il n'est pas en mesure de payer ses cotisations lors de la réclamation desdites cotisations par la caisse d'assurances sociales.

Le nouveau critère présente plusieurs avantages:

- il souligne que le fait de se trouver dans une situation financière ou économique difficile doit avoir une cause ou une explication. L'incapacité de payer les cotisations doit revêtir un caractère temporaire. L'indépendant qui commence une activité doit se préparer correctement à sa fonction d'entrepreneur et doit être conscient de tous les devoirs qui s'y rapportent, notamment l'obligation de payer des cotisations sociales. L'objectif n'est pas, pour les indépendants, d'introduire chaque année une dispense des cotisations parce que leur activité n'est pas (plus) économiquement rentable;

- l'importance des revenus professionnels ou du chiffre d'affaires n'est pas le seul facteur déterminant;

- il implique avant tout de venir en aide aux travailleurs indépendants confrontés à des difficultés imprévues qui font suite à des dépenses ou des investissements professionnels, à des clients qui ne paient pas leur dû...;

- il contribue à l'amélioration du climat économique en donnant au travailleur indépendant qui doit ponctuellement faire face à de grosses difficultés, la possibilité d'introduire une demande de dispense, quelle que soit l'importance de ses revenus professionnels.

Prenons l'exemple d'un agriculteur qui est confronté à une forte diminution de ses revenus professionnels ou de son chiffre d'affaires en raison d'un embargo mais qui ne se trouve pas pour autant dans le besoin. Le

bevindt. Het nieuwe criterium laat hem toe in aanmerking te komen voor het indienen van een aanvraag daar waar hij voorheen op grond van het criterium “staat van behoefte” uitgesloten was. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld een advocaat met hoge beroepsinkomsten wiens beroepsactiviteit en beroepsinkomsten ingevolge een gezondheidsprobleem op een bepaald ogenblik gedurende een aantal kwartalen een aanzienlijke terugval kennen waardoor hij moeilijkheden ondervindt om zijn bijdragen te betalen;

— het criterium beantwoordt meer aan de economische realiteit en het stimuleert het zelfstandig ondernemerschap;

— het houdt meer rekening met de beroepssituatie van de aanvrager;

— het is minder flou dan het begrip “staat van behoefte”;

— Omgekeerd wil het criterium de zelfstandigen die geen inspanningen leveren om hun zelfstandige activiteit te doen slagen of die zonder een realistisch businessplan of haalbaarheidsplan of zonder enige verklaring een niet-rendabele zelfstandige activiteit opstarten of blijven uitoefenen, ontmoedigen om een aanvraag in te dienen;

— het criterium belet daarentegen niet dat zelfstandigen die zich in een staat van behoefte bevinden zich tot andere instanties kunnen wenden zoals het OCMW. Het huidig ontwerp houdt ook nog rekening met deze groep door voor hen in een vermoeden dat zij aan het criterium beantwoorden te voorzien;

— het criterium laat toe rekening te houden met de aanwezigheid van financiële buffers zoals het bezit van onroerende goederen in volle eigendom, andere dan de gezinswoning of onroerende goederen die dienstig zijn voor de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteit, zelfs al zijn ze bezwaard met een hypotheek.

Het aanleggen van een onroerend patrimonium kan niet gebeuren ten koste van de betaling van de sociale bijdragen.

Daarbij dient benadrukt te worden dat de zelfstandigen die vrijgesteld worden van de betaling op een later tijdstip (binnen de geldende verjaringstermijnen) op vrijwillige basis, bijvoorbeeld wanneer hun economisch of financiële situatie zich herstelt, de vrijgestelde bijdragen kunnen betalen.

Het derde lid benadrukt dat het Rijksinstituut de situatie van de aanvrager onderzoekt aan de hand van de

nieuveau critère lui permet d'entrer en ligne de compte pour introduire une demande alors qu'auparavant, cela lui était impossible sur la base du critère de “besoin”. Il en va de même pour un avocat dont les revenus professionnels sont élevés mais qui doit réduire son activité et voit pendant plusieurs trimestres ses revenus fortement se réduire en raison de problèmes de santé, de telle sorte qu'il éprouve des difficultés à payer ses cotisations;

— le critère est plus proche de la réalité économique et stimule l'entrepreneuriat indépendant;

— il tient davantage compte de la situation professionnelle du demandeur;

— il est moins flou que la notion de “besoin”;

— A l'inverse, pour les travailleurs indépendants qui ne s'efforcent pas de faire fructifier leur activité indépendante ou qui décident, sans avoir de plan d'activités réaliste ou de plan de faisabilité ou sans aucune explication, de lancer ou de continuer d'exercer une activité indépendante non rentable, le critère vise à les décourager d'introduire une demande;

— le critère n'empêche toutefois pas les travailleurs indépendants dans le besoin de s'adresser à d'autres instances telles que le CPAS. Le présent projet tient également compte de ce groupe en prévoyant une présomption selon laquelle ils satisfont au critère;

— le critère tient compte de la présence des matelas financiers comme la possession en pleine propriété d'immeuble(s) autres que la résidence principale ou les immeubles nécessaires à l'activité indépendante, même lorsqu'ils sont grevés d'hypothèque.

La constitution d'un patrimoine immobilier ne peut se faire au détriment du paiement des cotisations sociales.

Il convient à cet égard de souligner que les travailleurs indépendants qui obtiennent une dispense de paiement peuvent par la suite (dans les délais de prescription en vigueur), par exemple quand leur situation économique ou financière se rétablit, payer volontairement les cotisations qui ont fait l'objet de la dispense.

Le troisième alinéa souligne que l'Institut national examine la situation du demandeur en s'appuyant sur

bij de aanvraag aangebrachte elementen. Er wordt geen rekening gehouden met elementen die na de aanvraag worden ingeroepen. Nieuwe elementen kunnen desgevallend een nieuwe aanvraag rechtvaardigen voor kwartalen die niet begrepen zijn in de eerste aanvraag.

Met deze precisering wil het ontwerp de relatieve rechtsonzekerheid betreffende het geheel aan elementen waarmee bij het onderzoek moet worden rekening gehouden wegwerken.

De tweede paragraaf bepaalt enerzijds welke bijdragen worden beoogd. De vrijstelling kan enkel aangevraagd worden voor het bedrag van de voorlopige bijdragen en het bijdragesupplement dat verschuldigd is na regularisatie ingevolge de mededeling van de definitieve inkomsten door de Administratie der Belastingen. Er wordt anderzijds gepreciseerd welke bijdragehoedanigheid als zelfstandige vereist is tijdens de kwartalen waarvoor vrijstelling wordt gevraagd. Het gaat om dezelfde categorieën van zelfstandigen die momenteel reeds een aanvraag kunnen indienen en de nieuwe bijdragecategorie van de “primo-starters”.

Om redenen van duidelijkheid en rechtszekerheid is het aangewezen een uitdrukkelijke verwijzing naar de desbetreffende artikelen op te nemen. Het gaat meer bepaald om de bijdragen, al of niet in een periode van begin van bezigheid, verschuldigd door de zelfstandige in hoofdberoep, de meewerkende echtgeno(o)t(e), de primo-starters, de student-zelfstandige die de bijdragen verschuldigd is zoals de zelfstandige in hoofdberoep, de zelfstandige beroepsactief na de wettelijke pensioenleeftijd of in het genot van een vervroegd pensioen als zelfstandige of als werknemer.

De voorheen voorziene uitsluiting van de zelfstandigen in bijberoep die meer dan één beroepsinkomen hebben blijft behouden.

Paragraaf 3 bepaalt dat de beoordeling gebeurt door het Rijksinstituut. Deze beoordeling of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt ingevolge omstandigheden die zich hebben voorgedaan, behoort tot de discretionaire bevoegdheid van het Rijksinstituut. Bij de beoordeling houdt het Rijksinstituut inzonderheid rekening met de beroepsinkomen en -lasten van de zelfstandige en/of de omzet en de daaraan verbonden kosten van de onderneming of de vennootschap ingeval van uitoefening van de activiteit in vennootschapsverband en de uitzonderlijke omstandigheden die de aanvraag rechtvaardigen. Het gaat om een globale beoordeling van de situatie van de aanvrager, rekening houdende met bijkomende criteria door de Koning te voorzien.

les éléments fournis lors de sa demande. On ne tient pas compte des éléments qui sont invoqués après la demande. S'il échet, la présentation de nouveaux éléments peut justifier une nouvelle demande portant sur des trimestres non visés par la première demande.

Par cette précision, le projet entend éliminer la relative insécurité juridique concernant l'ensemble des éléments dont il doit être tenu compte lors de l'examen..

Le deuxième paragraphe stipule d'une part quelles cotisations sont visées. La dispense ne peut être demandée que pour le montant des cotisations provisoires et le supplément de cotisations dû à la suite de la régularisation qui résulte de la communication des revenus définitifs par l'administration fiscale. Il est précisé d'autre part en quelle qualité l'indépendant doit cotiser durant les trimestres qui font l'objet de la demande de dispense. Il s'agit des mêmes catégories de travailleurs indépendants que celles qui peuvent maintenant déjà introduire une demande et la nouvelle catégorie de cotisants des “primo-starters”.

Par souci de clarté et de sécurité juridique, il s'indique de renvoyer explicitement aux articles correspondants. Il s'agit plus précisément des cotisations, en période de début d'activité ou non, dues par les travailleurs indépendants à titre principal, les conjoints aidants, les primo-starters, les étudiants-indépendants redevables de cotisations comme les travailleurs indépendants à titre principal, les travailleurs indépendants exerçant une activité professionnelle après l'âge légal de la pension ou bénéficiant d'une pension anticipée en qualité de travailleur indépendant ou de travailleur salarié.

Quant aux indépendants à titre complémentaire qui ont plus d'un revenu professionnel, ils demeurent exclus, comme auparavant.

Le paragraphe 3 stipule que l'appréciation est faite par l'Institut national. Il relève du pouvoir discrétionnaire de l'Institut national d'apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière ou économique difficile en raison des circonstances. Dans son appréciation, l'Institut national tient notamment compte des revenus professionnels et des charges professionnelles du travailleur indépendant, et/ou du chiffre d'affaires et des coûts qui s'y rapportent de l'entreprise ou de la société si l'activité est exercée dans le cadre d'une société, ainsi que des circonstances exceptionnelles justifiant la demande. Il s'agit d'une appréciation globale de la situation du demandeur, compte tenu de critères complémentaires à définir par le Roi.

Het Rijksinstituut beschikt daarbij over een beleidsvrijheid en kan de oplossing kiezen die het meest gepast lijkt binnen de grenzen van de wet. De zelfstandige kan daarbij geen subjectief recht laten gelden om de vrijstelling van de bijdragen te zien toekennen.

De invoering van de criteria laat toe om de procedure tot het nemen van een beslissing in het kader van een vrijstelling te objectiveren en in te korten. De kwaliteit van de motivatie van de beslissingen zal verbeteren zodat de zelfstandigen beter de redenen van een eventuele weigering kunnen begrijpen en hun slaagkansen beter kunnen inschatten in geval van bezwaar of van een nieuwe aanvraag.

De begrippen financiële of economische situatie zijn nauw verwant en een moeilijke economische situatie leidt dikwijls tot financiële problemen. De moeilijke economische situatie beoogt in het bijzonder een hele sector, zoals de Brusselse horeca, ten gevolge van de aanslagen, of bepaalde land- en tuinbouwsectoren die door de minister aangeduid werden als crisissectoren ten gevolge van ernstige weersomstandigheden.

Paragraaf 4 voorziet daarnaast in een aantal vermoedens. Het invoeren van vermoedens in de reglementering biedt een grotere rechtszekerheid aan de zelfstandigen die meer in staat zullen zijn te voorspellen of ze in aanmerking komen voor een vrijstelling en de rechtmatigheid van de beslissing t.o.v. hun te staven.

De tekst somt positieve vermoedens op waarbij de zelfstandige vermoed wordt "zich in een moeilijke financiële of economische situatie te bevinden ingevolge bepaalde omstandigheden".

De bewijslast wordt in deze gevallen omgekeerd.

De vermoedens beogen vooreerst gevallen waarbij de financiële of economische moeilijkheden reeds met zekerheid afgeleid kunnen worden uit het feit dat een andere instantie een beslissing heeft genomen hetzij tot toekenning van een bepaald voordeel zoals het leefloon of IGO of tot schuldkwijtschelding ingeval van een faillissement.

Daarenboven worden de zelfstandigen die zich in bepaalde omstandigheden bevinden die aanleiding kunnen geven tot het genot van het overbruggingsrecht, vermoed zich in een moeilijke financiële of economische situatie te bevinden.

L'Institut national dispose à cet égard d'une liberté d'action lui permettant de choisir la solution qui paraît la plus appropriée dans les limites de la loi. Le travailleur indépendant ne peut toutefois faire valoir aucun droit subjectif en vue de se voir accorder la dispense des cotisations.

L'instauration de ces critères permettra d'objectiver et d'accélérer le processus décisionnel en matière de dispense. La qualité de la motivation des décisions s'en trouvera améliorée, ce qui permettra aux indépendants de mieux comprendre les raisons d'un éventuel refus et d'évaluer leurs chances de succès en cas de recours ou de nouvelle demande.

Les notions de situations financière ou économique sont très proches, et une situation économique difficile mènera souvent à des problèmes financiers. La situation économique difficile vise en particulier les problèmes propres à tout un secteur, comme par exemple, l'horeca bruxellois, suite aux attentats, ou certains secteurs agricoles ou horticoles, qui peuvent être déclarés en crise par le ministre, suite à des graves intempéries.

Le paragraphe 4 prévoit en outre une série de présomptions. Instaurer des présomptions dans la réglementation offrira une plus grande sécurité juridique aux indépendants qui seront plus à même de prévoir s'ils sont susceptibles d'être dispensés et de vérifier le bien-fondé de la décision prise à leur égard.

Le texte énumère des présomptions positives par lesquelles le travailleur indépendant est présumé "se trouver dans une situation financière ou économique difficile en raison de circonstances déterminées".

Dans ce cas, la charge de la preuve est inversée.

Les présomptions visent tout d'abord les cas où les difficultés financières ou économiques peuvent être déduites avec certitude du fait qu'une autre instance a déjà pris une décision soit d'octroi d'un avantage déterminé tel que le revenu d'intégration ou la GRAPA, soit d'effacement de dettes en cas de faillite.

En outre, les travailleurs indépendants qui se trouvent dans certaines circonstances qui peuvent donner lieu au bénéfice du droit passerelle sont présumés se trouver dans une situation financière ou économique difficile.

Het gaat om het bekomen van een collectieve schuldenregeling of om de slachtoffers van een natuurramp, brand, vernieling van de zaak of allergie.

Paragraaf 5 voorziet dat het Rijksinstituut kan beslissen om in bepaalde gevallen de aanvraag niet in overweging te nemen. Het gaat over de verwerking van aanvragen die over de grond van de zaak geen enkel onderzoek vereisen.

— In geval er geen vermindering van de voorlopige bijdragen gevraagd werd.

De procedure voor vrijstelling heeft niet tot doel om de zelfstandigen vrij te stellen van de voorlopige bijdragen (gebaseerd op de inkomsten van 3 jaar terug) die niet in verhouding staan tot hun actueel inkomen. Het is wenselijk dat de zelfstandigen die zich in deze specifieke situatie bevinden, een vermindering van hun voorlopige bijdragen vragen, voor zover zij zich bevinden in één van de voorwaarden om vermindering te bekomen. Bijvoorbeeld, er zal nooit gevraagd worden van een zelfstandige om een vermindering aan te vragen als hij de minimumbijdrage verschuldigd is.

— In geval van fraude:

Immers de vrijstelling strekt er niet toe om de gevolgen van een administratieve geldboete of een straf voorzien door het Sociaal Strafwetboek te verminderen of een deloyale concurrentie in de hand te werken of de financiële verplichtingen van personen die zwart werk doen, te verlichten.

— Om tegemoet te komen aan het feit dat het Rijksinstituut het recht niet heeft om zijn beslissingen in te trekken of te herzien, zal een nieuwe aanvraag gedurende 5 jaren niet meer mogelijk zijn wanneer achteraf blijkt dat de zelfstandige de vrijstelling van bijdragen heeft bekomen op basis van valse of onvolledige verklaringen of valse documenten dewelke van determinerend belang waren.

Paragraaf 6 omvat de vereiste machtigingen aan de Koning

Paragraaf 7 preciseert dat een beslissing tot gebeurlijke vrijstelling van de voorlopige bijdragen met betrekking tot een bepaald kwartaal, automatisch behouden blijft voor de eventuele regularisatiebijdragen met betrekking tot dat kwartaal.

Het hoofddoel van de hervorming van de bijdrageberekening met ingang van 1 januari 2015 bestond erin dat

Il s'agit de l'octroi d'un règlement collectif de dettes ou des victimes d'une catastrophe naturelle, un incendie, destruction de l'entreprise ou une allergie.

Le paragraphe 5 stipule que l'Institut national peut décider de ne pas prendre les demandes en considération dans certains cas déterminés. Il s'agit de traitements de demandes ne demandant aucun examen sur le fond du dossier.

— En cas d'absence de demande de réduction de cotisations provisoires.

La procédure de dispense n'a pas pour but d'exonérer des indépendants dont les cotisations provisoires (basées sur les revenus de la 3ème année antérieure) sont disproportionnées par rapport aux revenus actuels. Les indépendants qui font face à cette situation spécifique doivent demander une réduction de leur cotisations provisoires, pour autant qu'ils entrent dans les conditions de la réduction. Par exemple, il ne sera pas exigé d'un indépendant redevable de la cotisation minimale qu'il introduise une demande de réduction.

— En cas de fraude:

En effet, la dispense n'est pas destinée à adoucir les effets d'une amende administrative ou une sanction prévue dans le code pénal social ni à favoriser une concurrence déloyale en allégeant les obligations financières de personnes ayant travaillé au noir.

— Afin de compenser le fait que l'Institut national n'a pas le droit de retirer ses décisions ou de les revoir, une nouvelle demande ne sera plus possible durant cinq ans, en cas de fausses déclarations, de déclarations incomplètes ou d'utilisation de faux documents qui ont été déterminants dans l'octroi d'une dispense dans le passé.

Le paragraphe 6 comprend les habilitations au Roi.

Le paragraphe 7 précise que toute décision de dispense des cotisations provisoires afférentes à un trimestre déterminé est automatiquement maintenue pour les éventuelles cotisations de régularisation afférentes à ce même trimestre.

La réforme du calcul des cotisations entrée en vigueur le 1er janvier 2015 avait pour objectif principal

de zelfstandige het bedrag van zijn voorlopige bijdrage beter kon doen aansluiten bij de economische realiteit.

Overeenkomstig paragraaf 8, eerste lid worden de bijdragen waarvoor vrijstelling werd verleend zoals voorheen, als betaald beschouwd voor de vaststelling van de sociale rechten (andere dan het rust- en overlevingspensioen). Het tweede lid voorziet vervolgens, zoals voorheen in een uitzondering op de regel dat vrijgestelde bijdragen niet geacht worden betaald te zijn voor wat de toepassing van de pensioenregels betreft. Deze uitzondering betreft het artikel 28, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen.

Paragraaf 9 behoudt de mogelijkheid om ontheffing van de hoofdelijke aansprakelijkheid te vragen voor de geholpen zelfstandige wiens helper geen vrijstelling van bijdragen heeft bekomen.

Het nieuwe ontwerp voorziet niet langer in de mogelijkheid tot het indienen van dergelijke aanvragen door rechtspersonen. Deze laatste worden wel automatisch ontheven van hun hoofdelijke aansprakelijkheid voor de kwartalen waarbij de vennoot of mandataris beroepsactief binnen hun vennootschap de vrijstelling bekomt.

Paragraaf 10 wijzigt de wijze van de kennisgeving van de beslissing. De kennisgeving van de beslissing gebeurt per aangetekend schrijven of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst verleent aan de zending en niet langer per gewone brief. Het aangetekend schrijven of elk ander middel dat een vaste datum verleent aan de zending doet de termijnen van bezwaar en/of beroep lopen en wil vermijden dat de zelfstandige beweert zijn beslissing niet te hebben ontvangen.

Paragraaf 11 voorziet in een nieuwe mogelijkheid tot het indienen van een bezwaar ten gronde bij een beroepscommissie ingesteld bij het Rijksinstituut.

Momenteel beschikken de zelfstandigen, die de beslissing tot het bekomen van vrijstelling willen betwisten, niet over de mogelijkheid om een bezwaar ten gronde aan te tekenen. Zij beschikken enkel over de mogelijkheid om de wettigheid van de beslissing aan te vechten bij de arbeidsgerechten.

de permettre aux travailleurs indépendants de mieux faire concorder le montant de leur cotisation provisoire à la réalité économique.

Conformément au paragraphe 8, alinéa premier, les cotisations ayant fait l'objet d'une dispense sont, comme auparavant, censées avoir été payées en vue de la détermination des droits sociaux (autres que la pension de retraite et de survie). Le second alinéa prévoit ensuite, comme auparavant, une exception à la règle qui veut que les cotisations ayant fait l'objet d'une dispense ne sont pas censées avoir été payées dans le cadre de l'application des règles de pension. Cette exception concerne l'article 28, § 2, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants.

Le paragraphe 9 maintient la possibilité de demander la levée de la responsabilité solidaire pour le travailleur indépendant aidé dont l'aidant n'a pas obtenu la dispense des cotisations.

Le nouveau projet ne prévoit plus que les demandes de ce type puissent être introduites par des personnes morales. Ces dernières voient toutefois leur responsabilité solidaire automatiquement levée pour les trimestres pour lesquels l'associé ou mandataire exerçant une activité en leur sein obtient la dispense.

Le paragraphe 10 modifie le mode de notification de la décision. La décision n'est plus notifiée par courrier ordinaire mais par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi. Le pli recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine à l'envoi fait courir les délais de réclamation ou de recours et permet d'éviter que le travailleur indépendant prétende n'avoir pas reçu la décision.

Le paragraphe 11 prévoit une nouvelle possibilité d'introduire un recours quant au fond auprès de la Commission de recours créée à l'Institut national.

Actuellement, les indépendants qui veulent contester la décision d'octroi de dispense ne disposent pas d'un recours quant au fond. Ils disposent uniquement de la possibilité de contester la légalité des décisions devant les juridictions de travail.

Art. 4

Het huidig ontwerp voorziet in het instellen van een beroepsinstantie bij het Rijksinstituut die met volle rechtsmacht de genomen beslissing van het Rijksinstituut ten gronde kan herbekijken. De beroepscommissie is samengesteld uit een ambtenaar van het Rijksinstituut en een magistraat.

Dit nieuw niveau van beroep zal meer toegankelijk zijn voor de zelfstandigen, zowel qua kosten, vereenvoudiging van de procedure als doorlooptijd.

De zelfstandigen die een aanvraag indienen, bevinden zich over het algemeen in een precaire financiële en administratieve situatie. Deze situatie bevordert niet de weg naar de rechtbank. Hoewel de procedure voor de arbeidsrechtbank niet kostelijk is en geen aanwezigheid van een advocaat vereist, wordt een bezwaar bij de rechtbank als zeer formeel aanzien door de zelfstandigen die heel weigerachtig t.o.v. een rechtsgeding staan.

De mogelijkheid om de wettigheid van de beslissing aan te vechten bij de arbeidsgerechten blijft behouden. Als administratieve overheid is het Rijksinstituut verplicht haar beslissingen met redenen te omkleden, overeenkomstig de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen.

Het aantal bezwaren tegen de beslissingen van de huidige Commissie voor Vrijstelling is heel gering (minder dan 1 %) en hebben betrekking op de schending van deze motiveringsverplichting.

Conform de huidige rechtspraak zijn de arbeidsgerechten enkel bevoegd om een controle van de wettigheid van de beslissing uit te oefenen, zonder het recht zich in de plaats te stellen en zijn deze niet bevoegd om zich uit spreken over de grond van de zaak.

De arbeidsgerechten zijn niet bevoegd om de vrijstelling toe te kennen aan de zelfstandige of een administratieve overheid te gelasten het toe te kennen. De rechtbank is enkel bij machte om de genomen beslissing te bevestigen als hij oordeelt dat de beslissing terdege gemotiveerd is of te verwerpen in geval van onvoldoende motivering of onwettigheid om vorm- of procedurefout. In casu zal de aanvraag voor vrijstelling teruggestuurd worden naar het Rijksinstituut die een nieuwe, meer gemotiveerde beslissing (eventueel dezelfde) moet nemen.

Art. 4

Le présent projet prévoit de créer à l'Institut national une instance de recours ayant pleine juridiction pour réviser la décision prise par l'Institut national. La Commission de recours se compose d'un fonctionnaire de l'Institut national et d'un magistrat.

Ce nouveau niveau d'appel sera plus accessible pour les indépendants, en termes de coût, de simplicité procédurale et de délais.

Les indépendants qui sollicitent une dispense sont en général dans une situation financière et administrative précaire. Cette situation ne facilite pas leur accès au tribunal. Malgré que la procédure auprès du tribunal du travail soit peu onéreuse et ne nécessite pas obligatoirement l'intervention d'un avocat, le recours au tribunal est perçu comme trop formel par les indépendants qui sont donc réticents à s'engager dans une procédure judiciaire.

La possibilité de contester la légalité de la décision auprès des juridictions de travail reste inchangée. Comme autorité administrative, l'Institut national est contraint de motiver ses décisions, conformément à la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs.

Le nombre de recours contre les décisions de la Commission des dispenses de cotisations actuelle est très peu élevé (moins de 1 %) et concernent la violation de cette obligation de motivation.

Conformément à la jurisprudence actuelle, les juridictions du travail sont uniquement compétentes d'exercer un contrôle de légalité qui doit s'effectuer sans pouvoir de substitution et ne sont pas compétentes de statuer sur le fond.

Ces juridictions ne sont cependant pas compétents pour statuer sur le fond de l'affaire. Ils ne peuvent donc pas dispenser lui-même l'indépendant de ses cotisations ou enjoindre une autorité administrative de le faire. Le tribunal peut uniquement confirmer la décision, s'il l'estime correctement motivée ou l'écarter s'il l'estime insuffisamment motivée ou illégale en raison d'un vice de forme ou de procédure. Dans ce cas, la demande de dispense sera renvoyée devant l'Institut national qui devra prendre une nouvelle décision (éventuellement identique) mieux motivée.

Art. 5

Ingevolge de overheveling van de dienst van de Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen, opgericht bij de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid naar het Rijksinstituut, wordt artikel 22 van het koninklijk besluit nr. 38 opgeheven.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepaling

De overheveling van de nieuwe bevoegdheid naar het Rijksinstituut, de inrichting van een nieuwe procedure en van een Beroepscommissie ten gronde bij het Rijksinstituut vereisen overgangs- bepalingen.

De termijn voor het indienen van een aanvraag tot vrijstelling wordt geschorst voor een periode van 3 maanden met ingang van 1 oktober 2018 tot en met 31 december 2018.

Dit laat de bestaande Commissie voor vrijstelling toe om de aanvragen ingediend vóór 1 oktober 2018 af te handelen uiterlijk op 31 december 2018. De aanvragen die niet definitief afgehandeld zouden zijn, zullen na de opheffing van de dienst bij de FOD Sociale Zekerheid op 31 december 2018, behandeld en beslist worden door de Beroepscommissie ingesteld bij het Rijksinstituut volgens de bepalingen van kracht op 31 december 2018. Het gaat daarbij o.a. om de beslissingen tot vrijstelling van bijdragen genomen door de bestaande Commissie vóór de opheffing ervan, die door de arbeidsgerechten worden vernietigd en waarvoor de Commissie opnieuw een beslissing dient te nemen.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding

In dit hoofdstuk wordt de inwerkingtreding van de verschillende maatregelen geregeld.

De minister van Sociale Zaken,

Maggie DE BLOCK

De minister van Zelfstandigen

Denis DUCARME

Art. 5

Suite au transfert du service de la Commission des dispenses de cotisations instauré auprès du Service public fédéral Sécurité sociale vers l'Institut national, l'article 22 de l'arrêté royal n° 38 est abrogé.

CHAPITRE 3

Disposition transitoire

Le transfert de la nouvelle compétence vers l'Institut national, l'instauration d'une nouvelle procédure et une Commission de recours sur le fond auprès de l'Institut national nécessite des dispositions transitoires.

Le délai d'introduction d'une demande de dispense de cotisations sera suspendu durant une période de 3 mois à partir du 1er octobre 2018 jusqu'au 31 décembre 2018 inclus.

Cette suspension permet la Commission des dispenses de cotisations dans sa composition actuelle de statuer sur les demandes introduites avant le 1er octobre 2018 au plus tard au 31 décembre 2018. Les demandes non encore statuées d'une manière définitive seront après l'abrogation du service auprès du Service public fédéral Sécurité sociale au 31 décembre 2018, traitées et décidées par la nouvelle Commission de recours instauré auprès de l'Institut national suivant les anciennes dispositions. Il s'agit entre autre des décisions de dispense de cotisations prises par la Commission existante avant son abrogation, qui seront annulées par les tribunaux de travail et pour lesquelles il appartiendra à la Commission de prendre une nouvelle décision.

CHAPITRE 4

Entrée en vigueur

Dans ce chapitre, l'entrée en vigueur des différentes mesures est réglée.

La ministre des Affaires sociales

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Indépendants,

Denis DUCARME

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ten einde de werking van de Commissie voor vrijstelling te hervormen

HOOFDSTUK 1**Inleidende bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen

Art. 2

Artikel 15, § 1, vijfde lid van het koninklijk besluit nr 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, laatst gewijzigd bij de wet van 22 november 2013, worden de woorden “zelfs indien de onderworpenen vrijstelling heeft bekomen bij beslissing van de Commissie bedoeld in artikel 22” vervangen door de woorden “behalve indien de onderworpenen vrijstelling van de betaling van bijdragen heeft bekomen in toepassing van artikel 17”.

Art. 3

Artikel 17 van hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewijzigd bij de wet van 18 december 2016, wordt vervangen als volgt:

“Art. 17. § 1. De zelfstandigen die menen zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie te bevinden, waardoor zij niet in staat zijn om hun bijdragen te betalen, kunnen vrijstelling vragen van de betaling van deze bijdragen door zich te wenden tot het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der zelfstandigen, hierna Rijksinstituut genaamd.

De zelfstandigen die een vrijstelling van de bij dit artikel bedoelde bijdragen vragen, moeten bewijzen dat zij zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevinden waardoor zij bij de opvolging van de verschuldigde bijdragen door het sociaal verzekeringsfonds niet in staat zijn om deze te betalen.

Het Rijksinstituut beoordeelt de situatie van de zelfstandige aan de hand van de elementen ingeroepen bij het indienen van zijn aanvraag.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, afin de réformer le fonctionnement de la Commission des dispenses de cotisations.

CHAPITRE 1ER**Disposition introductive****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution

CHAPITRE 2

Modifications de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants

Art. 2

Dans l'article 15, § 1er, alinéa 5, de l'arrêté royal n°38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, modifié en dernier lieu par la loi du 22 novembre 2013, les mots “même si l'assujetti a obtenu une dispense par décision de la commission visée à l'article 22” sont remplacés par les mots “sauf si l'assujetti a obtenu dispense du paiement des cotisations en vertu de l'article 17”.

Art. 3

L'article 17, du même arrêté, modifié en dernier lieu par la loi du 18 décembre 2016, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 17. § 1er. Les travailleurs indépendants, qui estiment se trouver temporairement dans une situation financière ou économique difficile en raison de laquelle ils ne sont pas en mesure de payer leurs cotisations, peuvent demander dispense de ces cotisations en s'adressant à l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, ci-après dénommé Institut national.

Les travailleurs indépendants qui demandent une dispense des cotisations visées dans le présent article doivent prouver qu'ils se trouvent temporairement dans une situation financière ou économique difficile qui ne leur permet pas de payer leurs cotisations lors de la réclamation desdites cotisations par la caisse d'assurances sociales.

L'Institut national apprécie la situation du travailleur indépendant en se basant sur les éléments invoqués lors de l'introduction de sa demande.

§ 2. De aanvraag tot vrijstelling kan enkel ingediend worden voor de voorlopige bijdragen, bedoeld in de artikelen 11, § 3 en 13bis, § 2, en het bijdragesupplement ingevolge de regularisatie bedoeld in artikel 11, § 5, eerste lid, verschuldigd door de zelfstandige die behoort tot de categorie van bijdrageplichtigen bedoeld in de artikelen 12, § 1, 12, § 1bis, 12, § 1ter, 12bis, § 2 en 13, § 1.

§ 3. Bij de beoordeling of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt, houdt het Rijksinstituut inzonderheid rekening met de beroepsinkomsten en – lasten van de zelfstandige of de omzet en de daaraan verbonden kosten van de onderneming of de vennootschap waarbinnen hij actief is en de uitzonderlijke omstandigheden die de aanvraag rechtvaardigen. De Koning kan bijkomende voorwaarden en criteria bepalen die het mogelijk maken te beoordelen of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt die hem niet toelaat zijn bijdragen te betalen.

§ 4. De zelfstandige die aantoonde dat hij zich in één van de hierna vermelde situaties bevindt, wordt vermoed zich in een moeilijke financiële of economische situatie te bevinden zoals bedoeld in de eerste paragraaf:

1° wanneer hij in het genot is van een leefloon in toepassing van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie gedurende de kwartalen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van de zelfstandige activiteit;

2° wanneer hij in het genot is van een inkomensgarantie voor ouderen in toepassing van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen gedurende de kwartalen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van de zelfstandige activiteit;

3° wanneer hij als gefailleerde de schuldkiwijtschelding heeft bekomen in de zin van hoofdstuk 6, titel VI, boek XX van het wetboek van economisch recht;

4° wanneer hij in het kader van een collectieve schuldenregeling van de rechter de homologatie van een minnelijke aanzuiveringsregeling verkregen heeft, een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opgelegd werd of een aanpassing of herziening van de regeling verkregen heeft, in de zin van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen;

5° wanneer hij de opschorting heeft bekomen in het kader van een procedure tot gerechtelijke reorganisatie, in de zin van titel V, boek XX van het wetboek van economisch recht;

6° het slachtoffer is van een natuurramp, een brand, een vernieling of een allergie, in de zin van artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 januari 2017 tot uitvoering van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen.

§ 2. La demande de dispense ne peut être introduite que pour les cotisations provisoires visées aux articles 11, § 3 et 13bis, § 2, et pour le supplément de cotisations résultant d'une régularisation visée à l'article 11, § 5, alinéa 1er, dus par le travailleur indépendant qui appartient à la catégorie de cotisants visée aux articles 12, § 1er, 12, § 1^{er}bis, 12, § 1^{er}ter, 12bis, § 2 et 13, § 1er.

§ 3. Pour apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière ou économique difficile, l'Institut national tient notamment compte des revenus professionnels et des charges professionnelles du travailleur indépendant ou du chiffre d'affaires et des coûts qui s'y rapportent de l'entreprise ou la société au sein de laquelle il exerce son activité, ainsi que des circonstances exceptionnelles justifiant la demande. Le Roi peut définir des conditions et des critères supplémentaires permettant d'apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière et économique difficile qui l'empêche de payer ses cotisations.

§ 4. Le travailleur indépendant qui prouve qu'il se trouve dans l'une des situations ci-dessous, est présumé se trouver dans une situation financière ou économique difficile, comme indiqué dans le premier paragraphe:

1° s'il bénéficie d'un revenu d'intégration en application de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale durant les trimestres qui font l'objet de la demande ou, dans les 6 mois suivant la cessation de l'activité indépendante;

2° s'il bénéficie d'une garantie de revenus aux personnes âgées en application de la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées durant les trimestres qui font l'objet de la demande ou dans les 6 mois suivant la cessation de l'activité indépendante;

3° s'il a en tant que failli obtenu l'effacement des dettes au sens du chapitre 6, titre VI, livre XX du code de droit économique;

4° si, dans le cadre d'un règlement collectif de dettes, il a obtenu du juge l'homologation d'un plan de règlement amiable, un plan de règlement judiciaire lui a été imposé ou il a obtenu une adaptation ou une révision du règlement, au sens de la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis;

5° s'il a obtenu le sursis dans le cadre d'une procédure de réorganisation judiciaire au sens du titre V, livre XX du code de droit économique;

6° s'il est victime d'une catastrophe naturelle, d'incendie, d'une destruction ou d'une allergie au sens de l'article 2 de l'arrêté royal du 8 janvier 2017 portant exécution de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants.

§ 5. Het Rijksinstituut kan beslissen om de aanvragen niet in overweging te nemen ingeval:

1° de zelfstandige voor de voorlopige bijdragen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag zich in de voorwaarden bevindt om een aanvraag tot vermindering van de voorlopige bijdragen in toepassing van artikel 11, § 3, 6de lid in te dienen doch hiervan voorafgaandelijk geen gebruik heeft gemaakt;

2° het Rijksinstituut in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag tot vrijstelling in toepassing van artikel 17*bis* aan de zelfstandige een administratieve geldboete zonder uitstel van de tenuitvoerlegging van de betaling en zonder toepassing van verzachtende omstandigheden heeft opgelegd;

3° de zelfstandige aan wie in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag een sanctie in toepassing van het sociaal strafwetboek werd opgelegd ingevolge inbreuken op de bepalingen van hoofdstuk VIII van titel IV van de Programmawet (I) van 27 december 2006 en de inbreuken opgesomd in artikel 25 en 25*bis* van dit koninklijk besluit nr. 38;

4° de zelfstandige die in de in de periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag een beslissing tot gehele of gedeeltelijke vrijstelling heeft bekomen:

a) ingevolge verklaringen waarvan achteraf blijkt dat deze onjuist of onvolledig zijn;

b) ingevolge het nalaten van het verstrekken van inlichtingen waartoe hij gehouden was en dewelke determinerend waren voor het nemen van de vorige beslissing.

§ 6. De Koning bepaalt de termijn en de wijze waarop de aanvragen tot het bekomen van het voordeel van dit artikel moeten worden ingediend.

De aanvragen worden behandeld door het Rijksinstituut volgens de procedure vastgesteld door de Koning.

§ 7. Wanneer de vrijstelling wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage met betrekking tot een bepaald kalenderkwartaal, geldt die vrijstelling voor het bedrag van de definitieve kwartaalbijdrage, zoals vastgesteld naar aanleiding van de daarmee verband houdende regularisatie.

§ 8. Met het oog op de toekenning van de uitkeringen in het kader van het sociaal statuut der zelfstandigen, met uitzondering van de pensioen- en overlevingsuitkeringen en onder voorbehoud van de toepassing van het hiernavolgend lid, worden de bijdragen waarvoor het Rijksinstituut of de beroepscommissie vrijstelling heeft verleend als betaald beschouwd.

Voor de toepassing van artikel 28, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen worden de bijdragen waarvoor een vrijstelling werd verkregen, geacht betaald te zijn.

§ 9. De geholpen zelfstandige die hoofdelijk aansprakelijk is krachtens artikel 15, § 1, en die meent zich in een tijdelijke

§ 5. L'Institut national peut décider de ne pas prendre les demandes en considération, dans le cas où:

1° le travailleur indépendant n'a pas introduit au préalable une demande de réduction des cotisations provisoires faisant l'objet de la demande alors qu'il entre dans les conditions pour le faire, en application de l'article 11, § 3, alinéa 6;

2° l'Institut national a, dans les deux années précédant la demande de dispense, infligé à l'indépendant une amende administrative sans sursis de paiement et sans application de circonstances atténuantes en application de l'article 17 bis;

3° le travailleur indépendant qui dans les deux années précédant la demande de dispense, s'est vu infliger une sanction en application du Code pénal social suite à des infractions aux dispositions du chapitre VIII du titre IV de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 et des infractions énumérées aux articles 25 et 25 bis du présent arrêté royal n° 38;

4° le travailleur indépendant qui dans les 5 années précédant la demande a obtenu une décision de dispense totale ou partielle:

a) par le biais de déclarations qui par la suite se sont avérées fausses ou incomplètes;

b) par le fait d'avoir omis de fournir des informations obligatoires et déterminantes dans la prise de la décision précédente.

§ 6. Le Roi fixe le délai et les modalités dans lesquelles les demandes d'obtention du bénéfice de cet article doivent être introduites.

Les demandes sont traitées par l'Institut national suivant une procédure déterminée par le Roi.

§ 7. Lorsque la dispense est accordée pour la cotisation provisoire relative à un trimestre civil déterminé, cette dispense vaut pour le montant de la cotisation trimestrielle définitive, telle que fixée suite à la régularisation qui s'y rapporte.

§ 8. En vue de l'octroi des prestations dans le cadre du statut social des travailleurs indépendants, à l'exception des prestations de retraite et de survie et sous réserve de l'application de l'alinéa suivant, les cotisations pour lesquelles l'Institut national ou la Commission de recours a accordé dispense, sont réputées avoir été payées.

Pour l'application de l'article 28, § 2, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, les cotisations pour lesquelles une dispense a été obtenue, sont réputées avoir été payées.

§ 9. Le travailleur indépendant aidé, tenu solidairement en vertu de l'article 15, § 1er, qui estime se trouver temporairement

moeilijke financiële of economische situatie te bevinden zoals bedoeld in paragraaf 1 en aangesproken wordt in betaling van de door de helper verschuldigde bijdragen, beoogd in dit koninklijk besluit, kan vragen ontheven te worden van zijn aansprakelijkheid.

Wanneer de ontheffing van hoofdelijke aansprakelijkheid wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage met betrekking tot een bepaald kalenderkwartaal, geldt die ontheffing voor het bedrag van de kwartaalbijdragen met betrekking tot dat kwartaal zoals vastgesteld ingevolge een eventuele regularisatie.

§ 10. De beslissingen tot toekenning of weigering van de vrijstelling hebben betrekking op de bijdragen die verschuldigd zijn op het ogenblik van de aanvraag en dit voor zover ze uitdrukkelijk bedoeld zijn in de aanvraag.

De kennisgeving van de beslissing geschiedt met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending.

§ 11. De zelfstandige kan tegen een door het Rijksinstituut genomen beslissing inzake de vrijstelling van de bijdragen een bezwaar ten gronde indienen bij de in artikel 21ter bedoelde Beroepscommissie binnen de termijn en volgens de procedure en modaliteiten vastgesteld door de Koning.

Het bezwaarschrift schorst de invordering van de bijdragen die het voorwerp uitmaken van het bezwaar.”

Art. 4

In hoofdstuk V., b) Het Rijksinstituut voor de Sociale verzekeringen der zelfstandigen van hetzelfde koninklijk besluit, wordt een artikel 21ter ingevoegd, luidend als volgt:

“Art. 21ter. Er wordt bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen een Beroepscommissie voor de Vrijstelling van Bijdragen ingesteld.

Deze Beroepscommissie doet uitspraak bij een met redenen omklede beslissing nopens de bezwaren ten gronde aangevoerd door de zelfstandige tegen een beslissing tot gehele of gedeeltelijke weigering van de vrijstelling genomen door het Rijksinstituut. Zij beslist op basis van de elementen ingeroepen bij het indienen van de aanvraag en die als grondslag dienden van de door het Rijksinstituut genomen beslissing waartegen het bezwaar wordt gericht, ongeacht of deze aanvragen werden ingediend in het Nederlands, het Frans of het Duits.

De Koning bepaalt de samenstelling en de nadere regels voor de werking van deze Beroepscommissie.

De bezwaren worden behandeld volgens de procedure vastgesteld door de Koning.

dans une situation financière ou économique difficile au sens du paragraphe 1er et est invité à payer les cotisations dues par l'aidant, selon les termes du présent arrêté royal, peut demander la levée de la responsabilité solidaire.

Lorsque la levée de responsabilité solidaire est accordée pour la cotisation provisoire relative à un trimestre civil déterminé, cette levée vaut pour le montant de la cotisation trimestrielle relative à ce trimestre, telle que fixée suite à une éventuelle régularisation.

§ 10. Les décisions d'octroi ou de refus de la dispense portent sur les cotisations qui sont dues au moment de la demande, et ce pour autant qu'elles soient expressément visées par la demande.

La décision est notifiée par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi.

§ 11. Le travailleur indépendant peut s'opposer à une décision de l'Institut national concernant la dispense des cotisations en introduisant un recours sur le fond auprès de la Commission de recours visée à l'article 21ter dans le délai et selon la procédure et les modalités définies par le Roi.

Le recours suspend le recouvrement des cotisations qui en font l'objet.”

Art. 4

Dans le chapitre V, b) L'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants de ce même arrêté royal, il est inséré un article 21ter rédigé comme suit:

“Art. 21ter. Une Commission de recours en matière de dispense de cotisations est créée auprès de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants.

Cette Commission de recours se prononce par décision motivée sur les griefs sur le fond que formulent les travailleurs indépendants contre les décisions de l'Institut national portant refus total ou partiel de la dispense. Elle statue en se basant sur les éléments invoqués lors de l'introduction de la demande et dont l'Institut national s'est servi pour prendre la décision faisant l'objet du recours, que cette demande ait été introduite en français, en néerlandais ou en allemand.

Le Roi détermine la composition et les modalités de fonctionnement de ladite Commission de recours.

Les recours sont instruits suivant les procédures définies par le Roi.

De kennisgeving van de beslissing van de Beroepscommissie geschiedt met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending.

De zelfstandige of de persoon bedoeld in artikel 17, paragraaf 9 van het koninklijk besluit nr. 38 die van zijn solidaire verantwoordelijkheid wenst ontheven te worden, kunnen de wettigheid van de hen betreffende beslissing bij de arbeidsrechtbank betwisten, met toepassing van artikel 581, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De zaak wordt bij de arbeidsrechtbank aanhangig gemaakt door middel van een verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig artikel 704, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek. Het verzoekschrift wordt, op straffe van verval, ingediend binnen de twee maanden na de kennisgeving van de beslissing.

Voor alle betwistingen met betrekking tot een beslissing genomen door het Rijksinstituut, kan de verschijning in persoon in naam van het Rijksinstituut gedaan worden door elke ambtenaar van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.”

Art. 5

Artikel 22 van hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewijzigd bij de wet van 16 december 2015, wordt opgeheven

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepaling

Art. 6

In afwijking van artikel 17 van hetzelfde koninklijk besluit, kan geen enkele aanvraag tot vrijstelling worden ingediend in de periode van 1 oktober 2018 tot en met 31 december 2018. De termijn voor het indienen van de aanvraag zal verlengd worden met deze periode.

De aanvragen tot vrijstelling van bijdragen ingediend vóór 1 oktober 2018, die op 31 december 2018 door de Commissie voor vrijstelling van bijdragen ingesteld bij de FOD Sociale Zekerheid nog niet definitief werden beslist, zullen vanaf 1 januari 2019 worden behandeld door de Beroepscommissie bij het Rijksinstituut ingesteld bij artikel 21ter van hetzelfde koninklijk besluit, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 15 en 17 van hetzelfde koninklijk besluit in de versie zoals van kracht op 31 december 2018.

La décision de la Commission de recours est notifiée par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi.

Le travailleur indépendant ou la personne visée à l'article 17, paragraphe 9, de l'arrêté royal n°38, qui désire que soit levée sa responsabilité solidaire, peuvent contester la légalité de la décision les concernant auprès du tribunal du travail, en application de l'article 581, 1°, du Code judiciaire.

Le tribunal du travail est saisi par voie de requête contradictoire conformément à l'article 704, § 1er, du Code. La requête est, sous peine de déchéance, introduite dans les deux mois de la notification de la décision.

Pour toutes contestations relatives à une décision prise par l'Institut national, la comparution en personne au nom de l'Institut national peut être assurée par tout fonctionnaire de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants.”

Art. 5

L'article 22 de ce même arrêté royal, modifié en dernier lieu par la loi du 16 décembre 2015, est abrogé.

CHAPITRE 3

Disposition transitoire

Art. 6

Par dérogation à l'article 17 du même arrêté, aucune demande de dispense ne pourra être introduite entre le 1er octobre 2018 et le 31 décembre 2018. Le délai d'introduction de la demande sera prolongé de cette période.

Les demandes de dispense de cotisations introduites avant le 1er octobre 2018, pour lesquelles la Commission de dispense de cotisations instituée auprès du Service public fédéral Sécurité sociale n'a pas encore statué d'une manière définitive au 31 décembre 2018, seront, à partir du 1er janvier 2019, traitées par la Commission de recours, instituée auprès de l'Institut national par l'article 21ter du même arrêté royal, conformément aux dispositions des articles 15 et 17 du même arrêté royal dans la version en vigueur au 31 décembre 2018.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding

Art. 7

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2019 en is van toepassing op de aanvragen tot vrijstelling der bijdragen die worden ingediend vanaf deze datum, met uitzondering van hoofdstuk 3 dat in werking treedt op 1 oktober 2018.

CHAPITRE 4

Entrée en vigueur

Art. 7

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2019 et est d'application aux demandes de dispense de cotisations introduites à partir de cette date, à l'exception du chapitre 3 qui entre en vigueur le 1er octobre 2018.

Regelgevingsimpactanalyse

RiA-AiR

- :: Vul het formulier bij voorkeur online in ria-air.fed.be
- :: Contacteer de helpdesk indien nodig ria-air@premier.fed.be
- :: Raadpleeg de handleiding, de FAQ, enz. www.veroeenvoudiging.be

Beschrijvende fiche

Auteur .a.

Bevoegd regeringslid	De minister van Zelfstandigen, D. Ducarme en de minister van Sociale Zaken, M. De Block
Contactpersoon beleidscel (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Stéphane Schutz, stephane.schutz@ducarme.fgov.be , 02/541.63.02
Overheidsdienst	FOD Sociale Zekerheid – DG Zelfstandigen en Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
Contactpersoon overheidsdienst (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Frieda Olbrechts, frieda.olbrechts@rsvz-inasti.fgov.be , 02/546.45.25

Ontwerp .b.

Titel van het ontwerp van regelgeving	Voorontwerp van wet tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ten einde de werking van de Commissie voor vrijstelling te hervormen
Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.	Het voorontwerp van wet houdende wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 dat heeft tot doel om de procedures voor het aanvragen en toekennen van een vrijstelling van bijdragen te verbeteren en te versnellen en om de rechtszekerheid van de zelfstandigen te verbeteren, enerzijds door de redenen op te sommen die het mogelijk maken een vrijstelling te bekomen, en anderzijds via de invoering van een beroep ten gronde. In dit kader zal de Commissie voor vrijstelling van bijdragen overgeheveld worden van de FOD Sociale Zekerheid (DG Zelfstandigen) naar het RSVZ dat het operationele centrum zal worden van het sociaal statuut der zelfstandigen.
Impactanalyses reeds uitgevoerd	☐ Ja Indien ja, gelieve een kopie bij te voegen of de referentie van het document te vermelden: -- ☒ Nee

Raadpleging over het ontwerp van regelgeving .c.

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen:	De inspecteur van Financiën, het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen.
--	---

Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren .d.

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en contactpersonen:	--
--	----

Datum van beëindiging van de impactanalyse .e.

29 juni 2018

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

Een ontwerp van regelgeving zal meestal slechts impact hebben op enkele thema's.

Een niet-exhaustieve lijst van trefwoorden is gegeven om de inschatting van elk thema te vergemakkelijken.

Indien er een **positieve en/of negatieve impact** is, leg deze uit (gebruik indien nodig trefwoorden) en vermeld welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve effecten te verlichten/te compenseren.

Voor de thema's **3, 10, 11** en **21**, worden meer gedetailleerde vragen gesteld.

Raadpleeg de [handleiding](#) of contacteer de helpdesk ria-air@premier.fed.be indien u vragen heeft.

Kansarmoedebestrijding .1.

Menswaardig minimuminkomen, toegang tot kwaliteitsvolle diensten, schuldenoverlast, risico op armoede of sociale uitsluiting (ook bij minderjarigen), ongeletterdheid, digitale kloof.

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit.

☐ Geen impact

Positieve impact, de zelfstandigen. Het voorontwerp van wet voorziet dat de zelfstandige die zich tijdelijk in een financieel of economisch moeilijke situatie bevindt, een vrijstellingsaanvraag kan indienen wanneer het sociaal verzekeringsfonds sociale bijdragen vordert. Het nieuwe criterium "zich in een financieel of economisch moeilijke situatie bevinden" is minder vaag dan de notie van "behoefte" en houdt meer rekening met de beroepssituatie van de aanvrager (bv de omvang van de beroepsinkomsten of de omzet is niet de enige bepalende factor, mogelijkheid om een vrijstellingsaanvraag in te dienen voor de zelfstandige die eenmalig het hoofd moet bieden aan grote moeilijkheden).

Gelijke Kansen en sociale cohesie .2.

Non-discriminatie, gelijke behandeling, toegang tot goederen en diensten, toegang tot informatie, tot onderwijs en tot opleiding, loonkloof, effectiviteit van burgerlijke, politieke en sociale rechten (in het bijzonder voor kwetsbare bevolkingsgroepen, kinderen, ouderen, personen met een handicap en minderheden).

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact Leg uit.

☐ Geen impact

Positieve impact, het voorontwerp van wet beoogt alle zelfstandigen die zich in een financieel of economisch moeilijke situatie bevinden. De invoering van criteria zal het toelaten de besluitvormingsprocedure inzake vrijstelling te objectiveren en te versnellen. De kwaliteit van de motivering van de beslissing zal erdoor verbeteren, waardoor de zelfstandigen de redenen beter zullen begrijpen van een eventuele weigering en hun kansen op slagen zullen kunnen inschatten in geval van een beroep of een nieuwe aanvraag.

Gelijkheid van vrouwen en mannen .3.

Toegang van vrouwen en mannen tot bestaansmiddelen: inkomen, werk, verantwoordelijkheden, gezondheid/zorg/welzijn, veiligheid, opleiding/kennis/vorming, mobiliteit, tijd, vrije tijd, etc.

Uitoefening door vrouwen en mannen van hun fundamentele rechten: burgerlijke, sociale en politieke rechten.

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Indien geen enkele persoon betrokken is, leg uit waarom.

Het voorontwerp van wet beoogt alle zelfstandigen die zich in een financieel of economisch moeilijke situatie bevinden.

 Indien er personen betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

--
 ↓ Indien er verschillen zijn, beantwoord dan vragen 3 en 4.

3. Beperken bepaalde van deze verschillen de toegang tot bestaansmiddelen of de uitoefening van fundamentele rechten van vrouwen of mannen (problematische verschillen)? [J/N] > Leg uit

--

4. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de gelijkheid van vrouwen en mannen, rekening houdend met de voorgaande antwoorden?

--

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 5.

5. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Gezondheid .4.

Toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg, efficiëntie van het zorgaanbod, levensverwachting in goede gezondheid, behandelingen van chronische ziekten (bloedvatenziekten, kankers, diabetes en chronische ademhalingsziekten), gezondheidsdeterminanten (sociaaleconomisch niveau, voeding, verontreiniging), levenskwaliteit.

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit.

☐ Geen impact

Het voorontwerp van wet voorziet dat de bijdragen die het voorwerp hebben uitgemaakt van een vrijstelling, geacht worden te zijn betaald voor de bepaling van de sociale rechten (andere dan het rust- en overlevingspensioen).

Werkgelegenheid .5.

Toegang tot de arbeidsmarkt, kwaliteitsvolle banen, werkloosheid, zwartwerk, arbeids- en ontslagomstandigheden, loopbaan, arbeidstijd, welzijn op het werk, arbeidsongevallen, beroepsziekten, evenwicht privé- en beroepsleven, gepaste verloning, mogelijkheid tot beroepsopleiding, collectieve arbeidsverhoudingen.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit.

☒ Geen impact

Consumptie- en productiepatronen .6.

Prijsstabiliteit of -voorzienbaarheid, inlichting en bescherming van de consumenten, doeltreffend gebruik van hulpbronnen, evaluatie en integratie van (sociale- en milieu-) externaliteiten gedurende de hele levenscyclus van de producten en diensten, beheerpatronen van organisaties.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit.

☒ Geen impact

Economische ontwikkeling .7.

Oprichting van bedrijven, productie van goederen en diensten, arbeidsproductiviteit en productiviteit van hulpbronnen/grondstoffen, competitiviteitsfactoren, toegang tot de markt en tot het beroep, markttransparantie, toegang tot overheidsopdrachten, internationale handels- en financiële relaties, balans import/export, ondergrondse economie, bevoorradingszekerheid van zowel energiebronnen als minerale en organische hulpbronnen.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit.

☒ Geen impact

Investerings .8.

Investerings in fysiek (machines, voertuigen, infrastructuur), technologisch, intellectueel (software, onderzoek en ontwikkeling) en menselijk kapitaal, nettoinvesteringcijfer in procent van het bbp.

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit.

☐ Geen impact

Het voorontwerp van wet houdt rekening met de situatie van de zelfstandigen die geconfronteerd worden

met onvoorziene moeilijkheden die met name volgen op uitgaven of beroepsinvesteringen en integreert deze in het criterium "zich bevinden in een financieel of economisch moeilijke situatie".

Onderzoek en ontwikkeling .9.

Mogelijkheden betreffende onderzoek en ontwikkeling, innovatie door de invoering en de verspreiding van nieuwe productiemethodes, nieuwe ondernemingspraktijken of nieuwe producten en diensten, onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven.

☐ Positieve impact

☐ Negatieve impact

Positieve impact, bevordert het ondernemerschap bij studerende jongeren.

☒ Geen impact

Kmo's .10.

Impact op de ontwikkeling van de kmo's.

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (< 50 werknemers), waaronder het % micro-ondernemingen (< 10 werknemers).

Indien geen enkele onderneming betrokken is, leg uit waarom.

De economische realiteit toont aan dat het merendeel van de zelfstandigen hun beroepsactiviteit uitoefenen in het kader van een vennootschap. De financieel of economisch moeilijke situatie van de zelfstandige hangt nauw samen met die van de vennootschap in de schoot waarvan hij zijn activiteit uitoefent. Het voorontwerp van wet houdt rekening met de situatie van zijn vennootschap om te beoordelen of de zelfstandige zich in deze moeilijke moeilijke situatie die de toekenning van de vrijstelling al dan niet rechtvaardigt.

Indien er kmo's betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.

N.B. De impact op de administratieve lasten moet bij thema 11 gedetailleerd worden.

Positieve impact, het voorontwerp van wet houdt rekening met de situatie van de vennootschap om te beoordelen of de zelfstandige zich bevindt in deze moeilijke situatie die de toekenning van de vrijstelling al dan niet rechtvaardigt.

Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vragen 3 tot 5.

3. Is deze impact verhoudingsgewijs zwaarder voor de kmo's dan voor de grote ondernemingen? [J/N] > Leg uit

--

4. Staat deze impact in verhouding tot het beoogde doel? [J/N] > Leg uit

--

5. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Administratieve lasten .11.

Verlaging van de formaliteiten en administratieve verplichtingen die direct of indirect verbonden zijn met de uitvoering, de naleving en/of de instandhouding van een recht, een verbod of een verplichting.

Indien burgers (zie thema 3) en/of ondernemingen (zie thema 10) betrokken zijn, beantwoord dan volgende vragen.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.

Indien er geen enkele formaliteiten of verplichtingen zijn, leg uit waarom.

a. Het voorontwerp van wet bevat positieve vermoedens volgens dewelke de zelfstandige verondersteld wordt dat de zelfstandige "zich bevindt in een financieel of economisch moeilijke situatie door welbepaalde omstandigheden".

b.

Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige* regelgeving, beantwoord dan vragen 2a tot

Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving**, beantwoord dan vragen 2b

4a.	tot 4b.
2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen? a. Om ontvankelijk te zijn, moet het A1 formulier voor de aanvraag tot vrijstelling van bijdragen naar behoren ingevuld en ondertekend zijn. Het wordt door de zelfstandige bezorgd aan het sociaalverzekeringsfonds om overhandigd te worden aan de Commissie voor vrijstelling van bijdragen via de toepassing new dispensa. b. Om ontvankelijk te zijn, zal het nieuwe formulier voor de aanvraag tot vrijstelling van bijdragen naar behoren ingevuld en ondertekend moeten zijn. De aanvraag zal ofwel elektronisch ingediend moeten worden, via een nieuwe procedure ter beschikking gesteld door het RSVZ, ofwel bij het sociaalverzekeringsfonds door het neerleggen van een verzoekschrift ter plaatse of via aangetekende brief.	
3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld? a. Volgens de huidige procedure analyseert de Commissie voor vrijstelling van bijdragen de situatie van de zelfstandige op het moment dat zij een uitspraak doet. De zelfstandige kan (bijkomend) bewijs aanleveren tot de hoorzitting zelf. b. In de toekomst zal het RSVZ de situatie analyseren op basis van elementen bezorgd op het moment van de aanvraag. Dit heeft te maken met het feit dat het RSVZ het dossier zal behandelen onmiddellijk na de aanvraag.	
4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep? a. De formaliteit is vereist voor elke vrijstellingsaanvraag. b. De formaliteit is vereist voor elke vrijstellingsaanvraag.	
5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren? De controle van de socialeverzekeringsfondsen zal de fondsen periodiek controleren.	

Energie .12.

Energjemix (koolstofarm, hernieuwbaar, fossiel), gebruik van biomassa (hout, biobrandstoffen), energie-efficiëntie, energieverbruik van de industrie, de dienstensector, de transportsector en de huishoudens, bevoorradingszekerheid, toegang tot energiediensten en -goederen.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Mobiliteit .13.

Transportvolume (aantal afgelegde kilometers en aantal voertuigen), aanbod van gemeenschappelijk personenvervoer, aanbod van wegen, sporen en zee- en binnenvaart voor goederenvervoer, verdeling van de vervoerswijzen (modal shift), veiligheid, verkeersdichtheid.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Voeding .14.

Toegang tot veilige voeding (kwaliteitscontrole), gezonde en voedzame voeding, verspilling, eerlijke handel.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Klimaatverandering .15.

Uitstoot van broeikasgassen, aanpassingsvermogen aan de gevolgen van de klimaatverandering, veerkracht, energie overgang, hernieuwbare energiebronnen, rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie, energieprestaties van gebouwen, winnen van koolstof.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Natuurlijke hulpbronnen .16.

Efficiënt beheer van de hulpbronnen, recyclage, hergebruik, waterkwaliteit en -consumptie (oppervlakte- en grondwater, zeeën en oceanen), bodemkwaliteit en -gebruik (verontreiniging, organisch stofgehalte, erosie, drooglegging, overstromingen, verdichting, fragmentatie), ontbossing.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Buiten- en binnenlucht .17.

Luchtkwaliteit (met inbegrip van de binnenlucht), uitstoot van verontreinigende stoffen (chemische of biologische agentia: methaan, koolwaterstoffen, oplosmiddelen, SOX, NOX, NH3), fijn stof.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Biodiversiteit .18.

Graad van biodiversiteit, stand van de ecosystemen (herstelling, behoud, valorisatie, beschermde zones), verandering en fragmentatie van de habitatten, biotechnologieën, uitvindingsoctrooien in het domein van de biologie, gebruik van genetische hulpbronnen, diensten die de ecosystemen leveren (water- en luchtzuivering, enz.), gedomesticeerde of gecultiveerde soorten, invasieve uitheemse soorten, bedreigde soorten.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Hinder .19.

Geluids-, geur- of visuele hinder, trillingen, ioniserende, niet-ioniserende en elektromagnetische stralingen, lichtoverlast.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Overheid .20.

Democratische werking van de organen voor overleg en beraadslaging, dienstverlening aan gebruikers, klachten, beroep, protestbewegingen, wijze van uitvoering, overheidsinvesteringen.		
☐ Positieve impact	☐ Negatieve impact	☒ Geen impact Leg uit.

Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling .21.

Inachtneming van de onbedoelde neveneffecten van de Belgische beleidsmaatregelen op de belangen van de ontwikkelingslanden.

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van:

o voedselveiligheid	o inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)
o gezondheid en toegang tot geneesmiddelen	o mobiliteit van personen
o waardig werk	o leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)
o lokale en internationale handel	o vrede en veiligheid

Indien er geen enkelen ontwikkelingsland betrokken is, leg uit waarom.

[Deze maatregelen zijn enkel nationaal](#)

↓ Indien er een positieve en/of negatieve impact is, beantwoord dan vraag 2.

2. Verduidelijk de impact per regionale groepen of economische categorieën (eventueel landen oplijsten). [Zie bijlage](#)

--

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 3.

3. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Analyse d'impact de la réglementation

RiA-AiR

- :: Remplissez de préférence le formulaire en ligne ria-air.fed.be
- :: Contactez le Helpdesk si nécessaire ria-air@premier.fed.be
- :: Consultez le manuel, les FAQ, etc. www.simplification.be

Fiche signalétique

Auteur .a.

Membre du Gouvernement compétent	Le Ministre des Indépendants, D. DUCARME et la Ministre des Affaires sociales, M. DE BLOCK
Contact cellule stratégique (nom, email, tél.)	Stéphane Schütz, stephane.schutz@ducarme.fgov.be , 02/541.63.02
Administration compétente	SPF Sécurité sociale – DG Indépendants et Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants
Contact administration (nom, email, tél.)	Frieda Olbrechts, frieda.olbrechts@rsvz-inasti.fgov.be , 02/546.45.25

Projet .b.

Titre du projet de réglementation	Avant-projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, afin de réformer le fonctionnement de la Commission des dispenses de cotisations	
Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.	L'avant-projet de loi a but d'améliorer et d'accélérer les procédures de demande et d'octroi d'une dispense de cotisations ainsi que d'améliorer la sécurité juridique des travailleurs indépendants, d'une part, en énumérant les raisons permettant l'obtention d'une dispense et, d'autre part, par l'instauration d'un recours sur le fond. Dans ce cadre, la Commission des dispenses de cotisations est transférée du SPF Sécurité Sociale (DG Indépendants) vers l'INASTI qui devient le centre opérationnel du statut social des indépendants.	
Analyses d'impact déjà réalisées	☐ Oui ☒ Non	Si oui, veuillez joindre une copie ou indiquer la référence du document : --

Consultations sur le projet de réglementation .c.

Consultations obligatoires, facultatives ou informelles :	L'inspecteur des Finances, le Comité général de gestion pour le statut social des travailleurs indépendants.
---	--

Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact .d.

Statistiques, documents de référence, organisations et personnes de référence :	--
---	----

Date de finalisation de l'analyse d'impact .e.

29 juin 2018

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

Un projet de réglementation aura généralement des impacts sur un nombre limité de thèmes.

Une liste non-exhaustive de mots-clés est présentée pour faciliter l'appréciation de chaque thème.

S'il y a des **impacts positifs et / ou négatifs**, **expliquez-les** (sur base des mots-clés si nécessaire) et **indiquez** les mesures prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs.

Pour les thèmes **3, 10, 11 et 21**, des questions plus approfondies sont posées.

Consultez le [manuel](#) ou contactez le helpdesk ria-air@premier.fed.be pour toute question.

Lutte contre la pauvreté .1.

Revenu minimum conforme à la dignité humaine, accès à des services de qualité, surendettement, risque de pauvreté ou d'exclusion sociale (y compris chez les mineurs), illettrisme, fracture numérique.

☒ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez.

☐ Pas d'impact

Impact positif, les indépendants. L'avant-projet de loi prévoit que le travailleur indépendant qui se trouve temporairement dans une situation financière ou économique difficile peut introduire une demande de dispense lors de la réclamation des cotisations sociales par la caisse d'assurances sociales. Le nouveau critère "se trouver dans une situation financière ou économique difficile" est moins flou que la notion de "besoin" et tient davantage compte de la situation professionnelle du demandeur (p.ex. l'importance des revenus professionnels ou du chiffre d'affaires n'est pas le seul facteur déterminant, possibilité d'introduire une demande de dispense pour le travailleur indépendant qui doit ponctuellement faire face à de grosses difficultés).

Égalité des chances et cohésion sociale .2.

Non-discrimination, égalité de traitement, accès aux biens et services, accès à l'information, à l'éducation et à la formation, écart de revenu, effectivité des droits civils, politiques et sociaux (en particulier pour les populations fragilisées, les enfants, les personnes âgées, les personnes handicapées et les minorités).

☒ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez.

☐ Pas d'impact

Impact positif, l'avant-projet de loi vise tous les indépendants qui se trouvent dans une situation financière ou économique difficile. L'instauration de critères permettra d'objectiver et d'accélérer le processus décisionnel en matière de dispense. La qualité de la motivation des décisions s'en trouvera améliorée, ce qui permettra aux indépendants de mieux comprendre les raisons d'un éventuel refus et d'évaluer leurs chances de succès en cas de recours ou de nouvelle demande.

Égalité entre les femmes et les hommes .3.

Accès des femmes et des hommes aux ressources : revenus, travail, responsabilités, santé/soins/bien-être, sécurité, éducation/savoir/formation, mobilité, temps, loisirs, etc.

Exercice des droits fondamentaux par les femmes et les hommes : droits civils, sociaux et politiques.

1. Quelles personnes sont directement et indirectement concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Si aucune personne n'est concernée, expliquez pourquoi.

L'avant-projet de loi vise l'ensemble des indépendantes et des indépendants qui se trouvent dans une situation financière ou économique difficile.

Si des personnes sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

S'il existe des différences, répondez aux questions 3 et 4.

3. Certaines de ces différences limitent-elles l'accès aux ressources ou l'exercice des droits fondamentaux des femmes ou des hommes (différences problématiques) ? [O/N] > expliquez

4. Compte tenu des réponses aux questions précédentes, identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur l'égalité des femmes et les hommes ?

↓ S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 5.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?

Santé .4.

Accès aux soins de santé de qualité, efficacité de l'offre de soins, espérance de vie en bonne santé, traitements des maladies chroniques (maladies cardiovasculaires, cancers, diabète et maladies respiratoires chroniques), déterminants de la santé (niveau socio-économique, alimentation, pollution), qualité de la vie.

☒ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez.

☐ Pas d'impact

L'avant-projet de loi prévoit que les cotisations ayant fait l'objet d'une dispense sont censées avoir été payées pour la détermination des droits sociaux (autres que la pension de retraite et de survie).

Emploi .5.

Accès au marché de l'emploi, emplois de qualité, chômage, travail au noir, conditions de travail et de licenciement, carrière, temps de travail, bien-être au travail, accidents de travail, maladies professionnelles, équilibre vie privée - vie professionnelle, rémunération convenable, possibilités de formation professionnelle, relations collectives de travail.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez.

☒ Pas d'impact

Modes de consommation et production .6.

Stabilité/prévisibilité des prix, information et protection du consommateur, utilisation efficace des ressources, évaluation et intégration des externalités (environnementales et sociales) tout au long du cycle de vie des produits et services, modes de gestion des organisations.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez.

☒ Pas d'impact

Développement économique .7.

Création d'entreprises, production de biens et de services, productivité du travail et des ressources/matières premières, facteurs de compétitivité, accès au marché et à la profession, transparence du marché, accès aux marchés publics, relations commerciales et financières internationales, balance des importations/exportations, économie souterraine, sécurité d'approvisionnement des ressources énergétiques, minérales et organiques.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez.

☒ Pas d'impact

Investissements .8.

Investissements en capital physique (machines, véhicules, infrastructures), technologique, intellectuel (logiciel, recherche et développement) et humain, niveau d'investissement net en pourcentage du PIB.

☒ Impact positif ☐ Impact négatif Expliquez.

☐ Pas d'impact

L'avant-projet de loi prend en compte la situation des travailleurs indépendants confrontés à des difficultés imprévues qui font notamment suite à des dépenses ou des investissements professionnels et les intègre dans le critère « se trouver dans une situation financière ou économique difficile ».

Recherche et développement .9.

Opportunités de recherche et développement, innovation par l'introduction et la diffusion de nouveaux modes de production, de nouvelles

pratiques d'entreprises ou de nouveaux produits et services, dépenses de recherche et de développement.

☐ Impact positif

☐ Impact négatif

☒ Pas d'impact

PME .10.

Impact sur le développement des PME.

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées par le projet ?

Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (< 50 travailleurs) dont le % de micro-entreprise (< 10 travailleurs).

Si aucune entreprise n'est concernée, expliquez pourquoi.

La réalité économique montre que la plupart des indépendants exercent leur activité professionnelle dans le cadre d'une société. La situation financière ou économique difficile du travailleur indépendant est en étroite corrélation avec celle de la société au sein de laquelle il exerce son activité. L'avant-projet de loi tient compte de la situation de sa société pour apprécier si l'indépendant se trouve dans cette situation difficile qui justifie ou non l'octroi de la dispense.

↓ Si des PME sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.

N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

Impact positif, l'avant-projet de loi prend en considération la situation de sa société pour apprécier si l'indépendant se trouve dans cette situation difficile qui justifie ou non l'octroi de la dispense.

↓ S'il y a un impact négatif, répondez aux questions 3 à 5.

3. Ces impacts sont-ils proportionnellement plus lourds sur les PME que sur les grandes entreprises ? [O/N] > expliquez

--

4. Ces impacts sont-ils proportionnels à l'objectif poursuivi ? [O/N] > expliquez

--

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?

--

Charges administratives .11.

Réduction des formalités et des obligations administratives liées directement ou indirectement à l'exécution, au respect et/ou au maintien d'un droit, d'une interdiction ou d'une obligation.

↓ Si des citoyens (cf. thème 3) et/ou des entreprises (cf. thème 10) sont concernés, répondez aux questions suivantes.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.

S'il n'y a aucune formalité ou obligation, expliquez pourquoi.

a. L'avant-projet de loi contient des présomptions positives selon lesquelles le travailleur indépendant est présumé "se trouver dans une situation financière ou économique difficile en raison de circonstances déterminées".

b.

↓ S'il y a des formalités et des obligations dans la réglementation actuelle*, répondez aux questions 2a à 4a.

↓ S'il y a des formalités et des obligations dans la réglementation en projet**, répondez aux questions 2b à 4b.

2. Quels documents et informations chaque groupe concerné doit-il fournir ?

a. Pour être recevable, le formulaire A1 de demande de dispense de cotisations doit être dûment complété et signé. Il est remis par l'indépendant à la caisse d'assurances sociales pour être transmis à la Commission des

b. Pour être recevable, le nouveau formulaire de demande de dispense de cotisations devra être dûment complété et signé. La demande devra être introduite soit par voie électronique, selon une nouvelle procédure mise à disposition par l'INASTI; soit auprès de la caisse

dispenses de cotisation via l'application new dispensa.	d'assurances sociales, par le dépôt d'une requête sur place ou par lettre recommandée.
---	--

3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe concerné ?

a. Selon la procédure actuelle, la Commission des dispenses de cotisations analyse la situation de l'indépendant au moment où elle statue. L'indépendant peut fournir des preuves (complémentaires) jusqu'à l'audience même.

b. A l'avenir, l'INASTI examinera la situation sur base des éléments fournis au moment de la demande. Cela est lié au fait que l'INASTI traitera le dossier immédiatement après la demande.

4. Quelles est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe concerné ?

a. La formalité est requise pour chaque demande de dispense.

b. La formalité est requise pour chaque demande de dispense.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs ?

Le contrôle des caisses d'assurances sociales contrôlera périodiquement les caisses.

Énergie .12.

Mix énergétique (bas carbone, renouvelable, fossile), utilisation de la biomasse (bois, biocarburants), efficacité énergétique, consommation d'énergie de l'industrie, des services, des transports et des ménages, sécurité d'approvisionnement, accès aux biens et services énergétiques.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	☒ Pas d'impact
↓ Expliquez.		

Mobilité .13.

Volume de transport (nombre de kilomètres parcourus et nombre de véhicules), offre de transports collectifs, offre routière, ferroviaire, maritime et fluviale pour les transports de marchandises, répartitions des modes de transport (modal shift), sécurité, densité du trafic.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	☒ Pas d'impact
↓ Expliquez.		

Alimentation .14.

Accès à une alimentation sûre (contrôle de qualité), alimentation saine et à haute valeur nutritionnelle, gaspillages, commerce équitable.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	☒ Pas d'impact
↓ Expliquez.		

Changements climatiques .15.

Émissions de gaz à effet de serre, capacité d'adaptation aux effets des changements climatiques, résilience, transition énergétique, sources d'énergies renouvelables, utilisation rationnelle de l'énergie, efficacité énergétique, performance énergétique des bâtiments, piégeage du carbone.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	☒ Pas d'impact
↓ Expliquez.		

Ressources naturelles .16.

Gestion efficace des ressources, recyclage, réutilisation, qualité et consommation de l'eau (eaux de surface et souterraines, mers et océans), qualité et utilisation du sol (pollution, teneur en matières organiques, érosion, assèchement, inondations, densification, fragmentation), déforestation.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	↓ Expliquez.
☒ Pas d'impact		

Air intérieur et extérieur .17.

Qualité de l'air (y compris l'air intérieur), émissions de polluants (agents chimiques ou biologiques : méthane, hydrocarbures, solvants, SOx, NOx, NH3), particules fines.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	↓ Expliquez.
☒ Pas d'impact		

Biodiversité .18.

Niveaux de la diversité biologique, état des écosystèmes (restauration, conservation, valorisation, zones protégées), altération et fragmentation des habitats, biotechnologies, brevets d'invention sur la matière biologique, utilisation des ressources génétiques, services rendus par les écosystèmes (purification de l'eau et de l'air, ...), espèces domestiquées ou cultivées, espèces exotiques envahissantes, espèces menacées.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	↓ Expliquez.
☒ Pas d'impact		

Nuisances .19.

Nuisances sonores, visuelles ou olfactives, vibrations, rayonnements ionisants, non ionisants et électromagnétiques, nuisances lumineuses.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	↓ Expliquez.
☒ Pas d'impact		

Autorités publiques .20.

Fonctionnement démocratique des organes de concertation et consultation, services publics aux usagers, plaintes, recours, contestations, mesures d'exécution, investissements publics.		
☐ Impact positif	☐ Impact négatif	↓ Expliquez.
☒ Pas d'impact		

Cohérence des politiques en faveur du développement .21.

Prise en considération des impacts involontaires des mesures politiques belges sur les intérêts des pays en développement.									
1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : <table border="0"> <tr> <td>○ sécurité alimentaire</td> <td>○ revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)</td> </tr> <tr> <td>○ santé et accès aux médicaments</td> <td>○ mobilité des personnes</td> </tr> <tr> <td>○ travail décent</td> <td>○ environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)</td> </tr> <tr> <td>○ commerce local et international</td> <td>○ paix et sécurité</td> </tr> </table>		○ sécurité alimentaire	○ revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)	○ santé et accès aux médicaments	○ mobilité des personnes	○ travail décent	○ environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)	○ commerce local et international	○ paix et sécurité
○ sécurité alimentaire	○ revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)								
○ santé et accès aux médicaments	○ mobilité des personnes								
○ travail décent	○ environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)								
○ commerce local et international	○ paix et sécurité								
Expliquez si aucun pays en développement n'est concerné.									
Ces mesures sont uniquement nationales.									
↓	S'il y a des impacts positifs et/ou négatifs, répondez à la question 2.								
2. Précisez les impacts par groupement régional ou économique (lister éventuellement les pays). Cf. manuel									
↓	S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 3.								

Formulaire AIR - v2 – oct. 2014

3. Quelles mesures sont prises pour les alléger / compenser les impacts négatifs ?

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 63.934/1/V
VAN 29 AUGUSTUS 2018**

Op 17 juli 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Zelfstandigen verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 31 augustus 2018,⁽¹⁾ een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ten einde de werking van de Commissie voor vrijstelling te hervormen”.

Het voorontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 21 augustus 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, Carlo Adams en Wilfried Van Vaerenbergh, staatsraden, Jan Velaers, assessor, en Greet Verberckmoes, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Anja Somers, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Chantal Bamps, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 augustus 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

2. Het voorontwerp van wet strekt ertoe de procedure voor vrijstellingen van het betalen van de sociale bijdragen te hervormen. Hiertoe wordt artikel 17 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 “houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen” vervangen.

3. Een eerste wijziging is de vervanging van het vage criterium “staat van behoefte” of “toestand die de staat van behoefte benadert” door het criterium “zich tijdelijk in een moeilijke financiële of economische situatie bevinden”.

⁽¹⁾ Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, in fine, des lois ‘sur le Conseil d’État’, coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu’il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu’il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

Het voorontwerp voorziet ook in enkele vermoedens waarbij

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

**AVIS DU CONSEIL D’ÉTAT
N° 63.934/1/V
DU 29 AOÛT 2018**

Le 17 juillet 2018, le Conseil d’État, section de législation, a été invité par le ministre des Indépendants à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu’au 31 août 2018,⁽¹⁾ sur un avant-projet de loi ‘modifiant l’arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, afin de réformer le fonctionnement de la Commission des dispenses de cotisations’.

L’avant-projet a été examiné par la première chambre des vacations le 21 août 2018. La chambre était composée de Marnix Van Damme, président de chambre, Carlo Adams et Wilfried Van Vaerenbergh, conseillers d’État, Jan Velaers, assesseur, et Greet Verberckmoes, greffier.

Le rapport a été présenté par Anja Somers, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l’avis a été vérifiée sous le contrôle de Chantal Bamps, conseiller d’État.

L’avis, dont le texte suit, a été donné le 29 août 2018.

*

1. En application de l’article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d’État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation s’est limitée à l’examen de la compétence de l’auteur de l’acte, du fondement juridique¹ et de l’accomplissement des formalités prescrites.

PORTÉE DE L’AVANT-PROJET DE LOI

2. L’avant-projet de loi vise à réformer la procédure de dispense de paiement des cotisations sociales. Pour ce faire, il remplace l’article 17 de l’arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 ‘organisant le statut social des travailleurs indépendants’.

3. Une première modification consiste à remplacer le critère vague de “besoin” ou de “situation voisine de l’état de besoin” par le critère “se trouver temporairement dans une situation financière ou économique difficile”. L’avant-projet

⁽¹⁾ Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, in fine, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus

¹ S’agissant d’un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité avec les normes supérieures

de zelfstandige wordt vermoed “zich in een moeilijke financiële of economische situatie te bevinden”. De bewijslast wordt in deze gevallen omgekeerd.

4. Een volgende wijziging houdt in dat de aanvragen voortaan behandeld worden door het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen. De aanvraag wordt onderzocht aan de hand van de bij de aanvraag aangebrachte elementen (er kunnen geen nieuwe elementen toegevoegd worden).

5. De vrijstelling kan aangevraagd worden voor het bedrag van de voorlopige bijdragen en het bijdragesupplement dat verschuldigd is na regularisatie ingevolge de mededeling van de definitieve inkomsten door de Administratie der Belastingen.

6. De bestaande categorieën zelfstandigen die in aanmerking komen om deze vrijstelling te bekomen, blijven behouden. De nieuwe bijdragecategorie van de “primostarters” wordt toegevoegd.

7. Het voorontwerp voorziet niet langer in de mogelijkheid tot het indienen van aanvragen door rechtspersonen. Deze laatste worden wel automatisch ontheven van hun hoofdelijke aansprakelijkheid voor de kwartalen waarbij de vennoot of mandataris beroepsactief binnen hun vennootschap, de vrijstelling bekomt.

8. Het voorontwerp voorziet verder in de mogelijkheid van een bezwaar ten gronde bij een beroepscommissie ingesteld bij het Rijksinstituut. Hiertoe wordt een artikel 21ter ingevoegd. Deze beroepscommissie is volgens de memorie van toelichting samengesteld uit een ambtenaar en een magistraat.

De beroepscommissie doet uitspraak bij een met redenen omklede beslissing. De kennisgeving van de beslissing geschiedt via aangetekende zending of elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt.

9. De mogelijkheid om de wettigheid van de beslissing van het Rijksinstituut aan te vechten bij de arbeidsgerechten, blijft behouden.

10. Artikel 22 van het koninklijk besluit nr. 38 betreffende de Commissie voor vrijstelling van bijdragen (hierna: de Commissie) wordt opgeheven.

11. De inwerkingtreding van de nieuwe wet is voorzien op 1 januari 2019 en zij wordt van toepassing op de aanvragen tot vrijstelling der bijdragen die worden ingediend vanaf deze datum. Er is in een overgangsregeling voorzien waarbij geen enkele aanvraag tot vrijstelling kan worden ingediend in de periode van 1 oktober 2018 tot 31 december 2018. De termijn voor het indienen van de aanvraag zal verlengd worden met deze periode.

De aanvragen ingediend vóór 1 oktober 2018 die op 31 december 2018 nog niet definitief werden beslist door de Commissie, zullen worden behandeld door de

prévoit également quelques présomption selon lesquelles le travailleur indépendant est présumé “se trouver dans une situation financière ou économique difficile”. Dans ces cas, la charge de la preuve est renversée.

4. Une autre modification consiste en ce que, dorénavant, les demandes seront traitées par l’Institut national d’assurances sociales pour travailleurs indépendants. La demande sera examinée sur la base des éléments fournis lors de l’introduction de la demande (de nouveaux éléments ne pourront pas être ajoutés ultérieurement).

5. La dispense peut être demandée pour le montant des cotisations provisoires et le supplément de cotisations dû à la suite de la régularisation qui résulte de la communication des revenus définitifs par l’administration fiscale.

6. Les catégories existantes de travailleurs indépendants susceptibles d’obtenir cette dispense sont maintenues. Vient s’y ajouter la nouvelle catégorie de cotisants des “primo-starters”.

7. L’avant-projet ne prévoit plus que des demandes puissent être introduites par des personnes morales. Ces dernières voient toutefois leur responsabilité solidaire automatiquement levée pour les trimestres pour lesquels l’associé ou mandataire exerçant une activité en leur sein obtient la dispense.

8. L’avant-projet prévoit en outre la possibilité d’introduire un recours sur le fond auprès d’une commission de recours créée auprès de l’Institut national. Un article 21ter est inséré à cette fin. Selon l’exposé des motifs, cette commission de recours est composée d’un fonctionnaire et d’un magistrat.

La commission de recours se prononce par décision motivée. La décision est notifiée par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l’assurance de la réception de l’envoi.

9. La possibilité de contester la légalité de la décision de l’Institut national devant les juridictions du travail est maintenue.

10. L’article 22 de l’arrêté royal n° 38 relatif à la Commission des dispenses de cotisations (ci-après: la commission) est abrogé.

11. L’entrée en vigueur de la nouvelle loi est fixée au 1er janvier 2019 et celle-ci est applicable aux demandes de dispense de cotisations introduites à partir de cette date. Il est prévu un régime transitoire selon lequel aucune demande de dispense ne pourra être introduite entre le 1er octobre 2018 et le 31 décembre 2018. Le délai d’introduction de la demande sera prolongé de cette période.

Les demandes introduites avant le 1er octobre 2018, sur lesquelles la commission n’aura pas encore statué d’une manière définitive au 31 décembre 2018, seront traitées par

Beroepscommissie overeenkomstig de bepalingen zoals van kracht op 31 december 2018.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

12. Volgens de memorie van toelichting bij artikel 4 van het voorontwerp is de met het ontworpen artikel 21ter van het koninklijk besluit nr. 38 in te stellen Beroepscommissie voor de vrijstelling van bijdragen (hierna: de Beroepscommissie) “een beroepsinstantie bij het Rijksinstituut die met volle rechtsmacht de genomen beslissing van het Rijksinstituut ten grond kan herbekijken” en is zij “samengesteld uit een ambtenaar van het Rijksinstituut en een magistraat”.

Hoewel niet uitdrukkelijk aangegeven, lijkt hiermee de oprichting van een administratief rechtscollege te worden beoogd.

Naar luid van artikel 146 van de Grondwet kan geen met eigenlijke rechtspraak belast orgaan worden ingesteld dan krachtens een wet.

Aangezien het om een administratief rechtscollege gaat, dient de wetgever de taken, de bevoegdheden, de samenstelling, de vergoedingen of bezoldigingen die eventueel aan de leden ervan worden toegekend, alsook de belangrijkste regels voor de werkwijze van dat rechtscollege te bepalen.

13. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de beroepscommissie zal bestaan uit twee leden, “een ambtenaar van het Rijksinstituut en een magistraat”.

Naast het feit dat dit in de tekst van de wet moet worden vermeld en niet enkel in de memorie van toelichting, bestaat de mogelijkheid dat er over een bepaald geschilpunt een staking van stemmen is. Omdat de beroepscommissie, als rechtscollege, verplicht is om uitspraak te doen, zou voorzien moeten worden in een regeling die het mogelijk maakt dat ook bij staking van stemmen tot een bepaalde conclusie gekomen wordt. De gebruikelijke oplossing bestaat erin dat de voorzitter in een dergelijk geval over een doorslaggevende stem beschikt. Er is echter evenmin aangegeven welk lid de voorzitter van de Beroepscommissie zal zijn.

Het ontwerp zou ook met een bepaling in die zin moeten worden aangevuld.

14. In het ontworpen artikel 21ter, tweede lid, van het koninklijk besluit nr. 38 wordt bepaald dat de beroepscommissie beslist, “ongeacht of deze aanvragen werden ingediend in het Nederlands, het Frans of het Duits”.

Desgevraagd heeft de gemachtigde op 21 augustus 2018 meegedeeld dat de verwijzing naar de drie landstalen werd overgenomen uit het oude artikel 22 van het koninklijk besluit nr. 38 en geen enkele meerwaarde heeft. De gemachtigde bevestigt dat de aanvragen conform de taalwetgeving worden behandeld, ongeacht de taal.

la commission de recours conformément aux dispositions en vigueur au 31 décembre 2018.

EXAMEN DU TEXTE

Article 4

12. Concernant l'article 4 de l'avant-projet, l'exposé des motifs indique que la Commission de recours en matière de dispense de cotisations (ci-après: la commission de recours) qui sera créée par l'article 21ter de l'arrêté royal n° 38 est “une instance de recours ayant pleine juridiction pour réviser [au fond] la décision prise par l'Institut national” et elle “se compose d'un fonctionnaire de l'Institut national et d'un magistrat”.

Bien qu'ils ne l'expriment pas explicitement, ces termes semblent viser la création d'une juridiction administrative.

Selon l'article 146 de la Constitution, nulle juridiction contentieuse ne peut être établie qu'en vertu d'une loi.

S'agissant d'une juridiction administrative, il convient que le législateur en définisse les missions, les compétences, la composition, les indemnités ou rétributions éventuellement accordées à ses membres ainsi que les règles essentielles de son fonctionnement.

13. Il ressort de l'exposé des motifs que la commission de recours se composera de deux membres, “un fonctionnaire de l'Institut national et (...) un magistrat”.

Outre que le texte de la loi – et pas seulement l'exposé des motifs – doit en faire mention, la parité des voix concernant un point litigieux déterminé est toujours possible. Étant donné qu'en tant que juridiction, la commission de recours est obligée de statuer, il conviendrait de prévoir un règlement permettant qu'une décision déterminée intervienne également en cas de partage des voix. La solution habituelle consiste à prévoir la prépondérance de la voix du président dans pareil cas. Or, il n'est pas précisé non plus quel membre sera président de la commission de recours.

Il y aurait lieu de compléter le projet par une disposition en ce sens.

14. L'article 21ter, alinéa 2, en projet, de l'arrêté royal n° 38 dispose que la commission de recours statue, “que cette demande ait été introduite en français, en néerlandais ou en allemand”.

Interrogé à ce propos, le délégué a déclaré le 21 août 2018 que la référence aux trois langues nationales s'inspire de l'ancien article 22 de l'arrêté royal n° 38 et n'apporte aucune plus-value. Le délégué confirme que les demandes seront traitées conformément à la législation linguistique, quelle que soit la langue.

Bijgevolg dient de voornoemde verwijzing naar de drie landstalen te worden weggelaten uit de tekst.

*

*De griffier,**De voorzitter,*

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

La référence précitée aux trois langues nationales sera dès lors distraite du texte.

*

*Le greffier,**Le président,*

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Sociale Zaken
en van de minister van Zelfstandigen,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Sociale Zaken en de minister van
Zelfstandigen zijn ermee belast het ontwerp van wet,
waarvan de tekst hierna volgt, in onze naam bij de
Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

HOOFDSTUK 1**Inleidende bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in
artikel 74 van de Grondwet

HOOFDSTUK 2

**Wijzigingen van het koninklijk besluit nr. 38 van
27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal
statuut der zelfstandigen**

Art. 2

Artikel 15, § 1, vijfde lid van het koninklijk besluit
nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het
sociaal statuut der zelfstandigen, laatst gewijzigd bij de
wet van 22 november 2013, worden de woorden “zelfs
indien de onderworpen vrijstelling heeft bekomen bij
beslissing van de Commissie bedoeld in artikel 22”
vervangen door de woorden “behalve indien de onder-
worpen vrijstelling van de betaling van bijdragen heeft
bekomen in toepassing van artikel 17”.

Art. 3

Artikel 17 van hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewij-
zigd bij de wet van 18 december 2016, wordt vervangen
als volgt:

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de la ministre des Affaires sociales
et du ministre des Indépendants,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

La ministre des Affaires sociales et le ministre des
Indépendants sont chargés de présenter en notre nom
à la Chambre des représentants le projet de loi, dont
la teneur suit:

CHAPITRE 1ER**Disposition introductive****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article
74 de la Constitution

CHAPITRE 2

**Modifications de l'arrêté royal n° 38 du
27 juillet 1967 organisant le statut social des
travailleurs indépendants**

Art. 2

Dans l'article 15, § 1er, alinéa 5, de l'arrêté royal
n°38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des
travailleurs indépendants, modifié en dernier lieu par la
loi du 22 novembre 2013, les mots “même si l'assujetti
a obtenu une dispense par décision de la commission
visée à l'article 22” sont remplacés par les mots “sauf
si l'assujetti a obtenu dispense du paiement des coti-
sations en vertu de l'article 17”.

Art. 3

L'article 17, du même arrêté, modifié en dernier lieu
par la loi du 18 décembre 2016, est remplacé par ce
qui suit:

“Art. 17. § 1. De zelfstandigen die menen zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie te bevinden, waardoor zij niet in staat zijn om hun bijdragen te betalen, kunnen vrijstelling vragen van de betaling van deze bijdragen door zich te wenden tot het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der zelfstandigen, hierna Rijksinstituut genaamd.

De zelfstandigen die een vrijstelling van de bij dit artikel bedoelde bijdragen vragen, moeten bewijzen dat zij zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevinden waardoor zij bij de opvordering van de verschuldigde bijdragen door het sociaal verzekeringsfonds niet in staat zijn om deze te betalen.

Het Rijksinstituut beoordeelt de situatie van de zelfstandige aan de hand van de elementen ingeroepen bij het indienen van zijn aanvraag.

§ 2. De aanvraag tot vrijstelling kan enkel ingediend worden voor de voorlopige bijdragen, bedoeld in de artikelen 11, § 3 en 13*bis*, § 2, en het bijdragesupplement ingevolge de regularisatie bedoeld in artikel 11, § 5, eerste lid, verschuldigd door de zelfstandige die behoort tot de categorie van bijdrageplichtigen bedoeld in de artikelen 12, § 1, 12, § 1*bis*, 12, § 1*ter*, 12*bis*, § 2 en 13, § 1.

§ 3. Bij de beoordeling of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt, houdt het Rijksinstituut inzonderheid rekening met de beroepsinkomsten en – lasten van de zelfstandige of de omzet en de daaraan verbonden kosten van de onderneming of de vennootschap waarbinnen hij actief is en de uitzonderlijke omstandigheden die de aanvraag rechtvaardigen. De Koning kan bijkomende voorwaarden en criteria bepalen die het mogelijk maken te beoordelen of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt die hem niet toelaat zijn bijdragen te betalen.

§ 4. De zelfstandige die aantoonde dat hij zich in één van de hierna vermelde situaties bevindt, wordt vermoed zich in een moeilijke financiële of economische situatie te bevinden zoals bedoeld in de eerste paragraaf:

1° wanneer hij in het genot is van een leefloon in toepassing van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie gedurende de kwartalen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van de zelfstandige activiteit;

“Art. 17. § 1er. Les travailleurs indépendants, qui estiment se trouver temporairement dans une situation financière ou économique difficile en raison de laquelle ils ne sont pas en mesure de payer leurs cotisations, peuvent demander dispense de ces cotisations en s’adressant à l’Institut national d’assurances sociales pour travailleurs indépendants, ci-après dénommé Institut national.

Les travailleurs indépendants qui demandent une dispense des cotisations visées dans le présent article doivent prouver qu’ils se trouvent temporairement dans une situation financière ou économique difficile qui ne leur permet pas de payer leurs cotisations lors de la réclamation desdites cotisations par la caisse d’assurances sociales.

L’Institut national apprécie la situation du travailleur indépendant en se basant sur les éléments invoqués lors de l’introduction de sa demande.

§ 2. La demande de dispense ne peut être introduite que pour les cotisations provisoires visées aux articles 11, § 3 et 13*bis*, § 2, et pour le supplément de cotisations résultant d’une régularisation visée à l’article 11, § 5, alinéa 1er, dus par le travailleur indépendant qui appartient à la catégorie de cotisants visée aux articles 12, § 1er, 12, § 1er*bis*, 12, § 1er*ter*, 12*bis*, § 2 et 13, § 1er.

§ 3. Pour apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière ou économique difficile, l’Institut national tient notamment compte des revenus professionnels et des charges professionnelles du travailleur indépendant ou du chiffre d’affaires et des coûts qui s’y rapportent de l’entreprise ou la société au sein de laquelle il exerce son activité, ainsi que des circonstances exceptionnelles justifiant la demande. Le Roi peut définir des conditions et des critères supplémentaires permettant d’apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière et économique difficile qui l’empêche de payer ses cotisations.

§ 4. Le travailleur indépendant qui prouve qu’il se trouve dans l’une des situations ci-dessous, est présumé se trouver dans une situation financière ou économique difficile, comme indiqué dans le premier paragraphe:

1° s’il bénéficie d’un revenu d’intégration en application de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l’intégration sociale durant les trimestres qui font l’objet de la demande ou, dans les 6 mois suivant la cessation de l’activité indépendante;

2° wanneer hij in het genot is van een inkomensgarantie voor ouderen in toepassing van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen gedurende de kwartalen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van de zelfstandige activiteit;

3° wanneer hij als gefailleerde de schuldkiwijtschelding heeft bekomen in de zin van hoofdstuk 6, titel VI, boek XX van het wetboek van economisch recht;

4° wanneer hij in het kader van een collectieve schuldenregeling van de rechter de homologatie van een minnelijke aanzuiveringsregeling verkregen heeft, een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opgelegd werd of een aanpassing of herziening van de regeling verkregen heeft, in de zin van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen;

5° wanneer hij de opschorting heeft bekomen in het kader van een procedure tot gerechtelijke reorganisatie, in de zin van titel V, boek XX van het wetboek van economisch recht;

6° het slachtoffer is van een natuurramp, een brand, een vernieling of een allergie, in de zin van artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 januari 2017 tot uitvoering van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen.

§ 5. Het Rijksinstituut kan beslissen om de aanvragen niet in overweging te nemen ingeval:

1° de zelfstandige voor de voorlopige bijdragen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag zich in de voorwaarden bevindt om een aanvraag tot vermindering van de voorlopige bijdragen in toepassing van artikel 11, § 3, 6de lid in te dienen doch hiervan voorafgaandelijk geen gebruik heeft gemaakt;

2° het Rijksinstituut in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag tot vrijstelling in toepassing van artikel 17bis aan de zelfstandige een administratieve geldboete zonder uitstel van de tenuitvoerlegging van de betaling en zonder toepassing van verzachtende omstandigheden heeft opgelegd;

3° de zelfstandige aan wie in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag een sanctie in toepassing van het sociaal strafwetboek werd opgelegd ingevolge inbreuken op de bepalingen van hoofdstuk VIII van titel IV van de Programmawet (I) van 27 december 2006 en de inbreuken opgesomd in artikel 25 en 25bis van dit koninklijk besluit nr. 38;

2° s'il bénéficie d'une garantie de revenus aux personnes âgées en application de la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées durant les trimestres qui font l'objet de la demande ou dans les 6 mois suivant la cessation de l'activité indépendante;

3° s'il a en tant que failli obtenu l'effacement des dettes au sens du chapitre 6, titre VI, livre XX du code de droit économique;

4° si, dans le cadre d'un règlement collectif de dettes, il a obtenu du juge l'homologation d'un plan de règlement amiable, un plan de règlement judiciaire lui a été imposé ou il a obtenu une adaptation ou une révision du règlement, au sens de la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis;

5° s'il a obtenu le sursis dans le cadre d'une procédure de réorganisation judiciaire au sens du titre V, livre XX du code de droit économique;

6° s'il est victime d'une catastrophe naturelle, d'incendie, d'une destruction ou d'une allergie au sens de l'article 2 de l'arrêté royal du 8 janvier 2017 portant exécution de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants.

§ 5. L'Institut national peut décider de ne pas prendre les demandes en considération, dans le cas où:

1° le travailleur indépendant n'a pas introduit au préalable une demande de réduction des cotisations provisoires faisant l'objet de la demande alors qu'il entre dans les conditions pour le faire, en application de l'article 11, § 3, alinéa 6;

2° l'Institut national a, dans les deux années précédant la demande de dispense, infligé à l'indépendant une amende administrative sans sursis de paiement et sans application de circonstances atténuantes en application de l'article 17 bis;

3° le travailleur indépendant qui dans les deux années précédant la demande de dispense, s'est vu infliger une sanction en application du Code pénal social suite à des infractions aux dispositions du chapitre VIII du titre IV de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 et des infractions énumérées aux articles 25 et 25 bis du présent arrêté royal n° 38;

4° de zelfstandige die in de in de periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag een beslissing tot gehele of gedeeltelijke vrijstelling heeft bekomen:

a) ingevolge verklaringen waarvan achteraf blijkt dat deze onjuist of onvolledig zijn;

b) ingevolge het nalaten van het verstrekken van inlichtingen waartoe hij gehouden was en dewelke determinerend waren voor het nemen van de vorige beslissing.

§ 6. De Koning bepaalt de termijn en de wijze waarop de aanvragen tot het bekomen van het voordeel van dit artikel moeten worden ingediend.

De aanvragen worden behandeld door het Rijksinstituut volgens de procedure vastgesteld door de Koning.

§ 7. Wanneer de vrijstelling wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage met betrekking tot een bepaald kalenderkwartaal, geldt die vrijstelling voor het bedrag van de definitieve kwartaalbijdrage, zoals vastgesteld naar aanleiding van de daarmee verband houdende regularisatie.

§ 8. Met het oog op de toekenning van de uitkeringen in het kader van het sociaal statuut der zelfstandigen, met uitzondering van de pensioen- en overlevingsuitkeringen en onder voorbehoud van de toepassing van het hiernavolgend lid, worden de bijdragen waarvoor het Rijksinstituut of de beroepscommissie vrijstelling heeft verleend als betaald beschouwd.

Voor de toepassing van artikel 28, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen worden de bijdragen waarvoor een vrijstelling werd verkregen, geacht betaald te zijn.

§ 9. De geholpen zelfstandige die hoofdelijk aansprakelijk is krachtens artikel 15, § 1, en die meent zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie te bevinden zoals bedoeld in paragraaf 1 en aangesproken wordt in betaling van de door de helper verschuldigde bijdragen, beoogd in dit koninklijk besluit, kan vragen ontheven te worden van zijn aansprakelijkheid.

Wanneer de ontheffing van hoofdelijke aansprakelijkheid wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage met betrekking tot een bepaald kalenderkwartaal, geldt die ontheffing voor het bedrag van de kwartaalbijdragen met betrekking tot dat kwartaal zoals vastgesteld ingevolge een eventuele regularisatie.

4° le travailleur indépendant qui dans les 5 années précédant la demande a obtenu une décision de dispense totale ou partielle:

a) par le biais de déclarations qui par la suite se sont avérées fausses ou incomplètes;

b) par le fait d'avoir omis de fournir des informations obligatoires et déterminantes dans la prise de la décision précédente.

§ 6. Le Roi fixe le délai et les modalités dans lesquelles les demandes d'obtention du bénéfice de cet article doivent être introduites.

Les demandes sont traitées par l'Institut national suivant une procédure déterminée par le Roi.

§ 7. Lorsque la dispense est accordée pour la cotisation provisoire relative à un trimestre civil déterminé, cette dispense vaut pour le montant de la cotisation trimestrielle définitive, telle que fixée suite à la régularisation qui s'y rapporte.

§ 8. En vue de l'octroi des prestations dans le cadre du statut social des travailleurs indépendants, à l'exception des prestations de retraite et de survie et sous réserve de l'application de l'alinéa suivant, les cotisations pour lesquelles l'Institut national ou la Commission de recours a accordé dispense, sont réputées avoir été payées.

Pour l'application de l'article 28, § 2, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, les cotisations pour lesquelles une dispense a été obtenue, sont réputées avoir été payées.

§ 9. Le travailleur indépendant aidé, tenu solidairement en vertu de l'article 15, § 1er, qui estime se trouver temporairement dans une situation financière ou économique difficile au sens du paragraphe 1er et est invité à payer les cotisations dues par l'aidant, selon les termes du présent arrêté royal, peut demander la levée de la responsabilité solidaire.

Lorsque la levée de responsabilité solidaire est accordée pour la cotisation provisoire relative à un trimestre civil déterminé, cette levée vaut pour le montant de la cotisation trimestrielle relative à ce trimestre, telle que fixée suite à une éventuelle régularisation.

§ 10. De beslissingen tot toekenning of weigering van de vrijstelling hebben betrekking op de bijdragen die verschuldigd zijn op het ogenblik van de aanvraag en dit voor zover ze uitdrukkelijk bedoeld zijn in de aanvraag.

De kennisgeving van de beslissing geschiedt met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending.

§ 11. De zelfstandige of de persoon bedoeld in artikel 17, paragraaf 9 van het koninklijk besluit nr. 38 kan tegen een door het Rijksinstituut genomen beslissing inzake de vrijstelling van de bijdragen een bezwaar ten gronde indienen bij de in artikel 21ter bedoelde Beroepscommissie binnen de termijn en volgens de procedure en modaliteiten vastgesteld door de Koning.

Het bezwaarschrift schorst de invordering van de bijdragen die het voorwerp uitmaken van het bezwaar.”

Art. 4

In hoofdstuk V., b) Het Rijksinstituut voor de Sociale verzekeringen der zelfstandigen van hetzelfde koninklijk besluit, wordt een artikel 21ter ingevoegd, luidend als volgt:

“Art. 21ter. § 1. Er wordt bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen een Beroepscommissie voor de Vrijstelling van Bijdragen ingesteld.

§ 2. De Beroepscommissie neemt met volle rechtsmacht kennis van de bezwaren tegen de beslissingen van het Rijksinstituut.

§ 3. De Beroepscommissie bestaat uit een voorzitter en een lid dat de minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft vertegenwoordigt.

§ 4. De Koning benoemt, op voorstel van de minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft de voorzitter, evenals een of meerdere plaatsvervangers.

Kunnen alleen tot voorzitter benoemd worden, doctors, licentiaten of masters in de rechten die gedurende ten minste drie jaar rechterlijke functies uitgeoefend hebben.

De voorzitter levert het bewijs van de kennis van het Nederlands en het Frans. De kennis van de andere taal dan die waarin de examens van doctor of licentiaat in de

§ 10. Les décisions d’octroi ou de refus de la dispense portent sur les cotisations qui sont dues au moment de la demande, et ce pour autant qu’elles soient expressément visées par la demande.

La décision est notifiée par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l’assurance de la réception de l’envoi.

§ 11. Le travailleur indépendant ou la personne visée à l’article 17, paragraphe 9, de l’arrêté royal n°38 peut s’opposer à une décision de l’Institut national concernant la dispense des cotisations en introduisant un recours sur le fond auprès de la Commission de recours visée à l’article 21ter dans le délai et selon la procédure et les modalités définis par le Roi.

Le recours suspend le recouvrement des cotisations qui en font l’objet.”

Art. 4

Dans le chapitre V, b) L’Institut national d’assurances sociales pour travailleurs indépendants de ce même arrêté royal, il est inséré un article 21ter rédigé comme suit:

“Art. 21ter. § 1er. Une Commission de recours en matière de dispense de cotisations est créée auprès de l’Institut national d’assurances sociales pour travailleurs indépendants.

§ 2. La Commission de recours a une compétence de pleine juridiction pour connaître des recours contre les décisions de l’Institut national.

§ 3. La Commission de recours, est composée d’un président et d’un membre représentant le ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions.

§ 4. Le Roi nomme, sur la proposition du ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions, un président, ainsi qu’un ou plusieurs suppléants.

Seuls peuvent être nommés président les docteurs, licenciés ou maîtres en droit qui ont exercé des fonctions judiciaires pendant une période de trois ans au moins.

Le président justifie de la connaissance de la langue française et de la langue néerlandaise. La connaissance de la langue autre que celle dans laquelle ont été subis

rechten werden afgelegd, wordt bewezen volgens het voorschrift van artikel 43^{quinquies}, § 1, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. De voorzitter of één van zijn plaatsvervangers moet kennis hebben van het Duits.

§ 5. Het lid dat de minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft, vertegenwoordigt, wordt door deze minister benoemd onder de ambtenaren van het Rijksinstituut. Voor elk lid worden een of meer plaatsvervangers aangewezen.

§ 6. De effectieve en plaatsvervangende voorzitter en leden worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Ze kunnen herbenoemd worden.

De ambtenaren, effectieve en plaatsvervangende leden, maken niet langer deel uit van de Beroepscommissie wanneer hun administratief ambt een einde neemt.

De effectieve en plaatsvervangende voorzitter en de leden die een overleden, ontslagnemend of niet langer van de Beroepscommissie deel uitmakend effectief of plaatsvervangend voorzitter of lid vervangen, beëindigen het mandaat van diegene die zij vervangen.

§ 7. De effectieve en plaatsvervangende leden, die nog niet beëdigd zijn, leggen, alvorens in functie te treden, in de handen van de voorzitter de eed af die voorgescreven is door het decreet van 20 juli 1831.

§ 8. Het bedrag van de vergoedingen en van de zitpenningen, waarop de effectieve en plaatsvervangende voorzitter aanspraak kunnen maken, wordt door de Koning vastgesteld.

§ 9. De Beroepscommissie zetelt te Brussel in de lokalen van het Rijksinstituut. De beroepscommissie wordt bijgestaan door een secretariaat dat wordt waargenomen door ambtenaren van het Rijksinstituut.

§ 10. De Koning bepaalt de werkingregels van de Beroepscommissie en de procedure volgens dewelke de bezwaren worden behandeld.

§ 11. De Beroepscommissie beraadslaagt geldig indien de voorzitter en het lid bedoeld in paragraaf 5 aanwezig zijn. Bij staking van stemmen wordt een beslissing genomen in het voordeel van de zelfstandige.

§ 12. De Beroepscommissie doet uitspraak bij een met redenen omklede beslissing nopens de bezwaren ten gronde aangevoerd door de zelfstandige tegen een beslissing tot gehele of gedeeltelijke weigering van de vrijstelling genomen door het Rijksinstituut.

les examens du doctorat ou de la licence en droit est vérifiée par le prescrit de l'article 43^{quinquies}, § 1er, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire. Le président ou un de ses suppléants doit connaître l'allemand.

§ 5. Le membre représentant le ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions, est nommé par ce ministre parmi les fonctionnaires de l'Institut national. Il est désigné un ou plusieurs suppléants pour chaque membre.

§ 6. Les présidents et membres effectifs et suppléants sont nommés pour un terme de six ans. Ils peuvent être renommés.

Les fonctionnaires, membres effectifs et suppléants, cessent de faire partie de la Commission de recours lors de la cessation de leurs fonctions administratives.

Les présidents et les membres effectifs et suppléants qui remplacent un président ou membre effectif ou suppléant, décédé, démissionnaire ou qui cesse de faire partie de la Commission de recours, achèvent le mandat de celui qu'ils remplacent.

§ 7. Avant d'entrer en fonctions, les membres effectifs et suppléants, s'ils ne sont déjà assermentés, prêtent, entre les mains du président le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831.

§ 8. Le montant des indemnités et des jetons de présence, auxquels peuvent prétendre les présidents effectifs et suppléants, est déterminé par le Roi.

§ 9. . La Commission de recours siège à Bruxelles dans les locaux de l'Institut national. La Commission de recours est assistée par un secrétariat assuré par les fonctionnaires de l'Institut national.

§ 10. Le Roi détermine les modalités de fonctionnement de la Commission de recours et la procédure suivant laquelle les recours sont instruits.

§ 11. La Commission de recours délibère valablement si le président et le membre visé au paragraphe 5 sont présents. En cas d'égalité des votes, la décision est prise en faveur de l'indépendant.

§ 12. La Commission de recours se prononce par décision motivée sur les griefs sur le fond que formulent les travailleurs indépendants contre les décisions de l'Institut national portant refus total ou partiel de la dispense.

§ 13. Zij beslist op basis van de elementen ingeroepen bij het indienen van de aanvraag en die als grondslag dienden van de door het Rijksinstituut genomen beslissing waartegen het bezwaar wordt gericht.

De beslissingen hebben betrekking op de bijdragen die het voorwerp uitmaken van de beslissing van het Rijksinstituut waartegen bezwaar werd ingediend.

§ 14. De kennisgeving van de beslissing van de Beroepscommissie geschiedt met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending.

§ 15. De voorzitter wordt ermee belast:

1° te waken over de eenheid van rechtspraak;

2° op regelmatige tijdstippen en in elk geval bij het einde van zijn mandaat een evaluatieverslag van de activiteiten van de Beroepscommissie over te maken aan de minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft en aan het Algemeen Beheerscomité.

§ 16. De zelfstandige of de persoon bedoeld in artikel 17, paragraaf 9 van het koninklijk besluit nr. 38 die van zijn solidaire verantwoordelijkheid wenst ontheven te worden, kunnen de wettigheid van de hen betreffende beslissing bij de arbeidsrechtbank betwisten, met toepassing van artikel 581, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De zaak wordt bij de arbeidsrechtbank aanhangig gemaakt door middel van een verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig artikel 704, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek. Het verzoekschrift wordt, op straffe van verval, ingediend binnen de twee maanden na de kennisgeving van de beslissing.

Voor alle betwistingen met betrekking tot een beslissing genomen door het Rijksinstituut, kan de verschijning in persoon in naam van het Rijksinstituut gedaan worden door elke ambtenaar van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.”

Art. 5

Artikel 22 van hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewijzigd bij de wet van 16 december 2015, wordt opgeheven

§ 13. Elle statue en se basant sur les éléments invoqués lors de l'introduction de la demande et dont l'Institut national s'est servi pour prendre la décision faisant l'objet du recours.

Les décisions portent sur les cotisations qui font l'objet de la décision de l'Institut national contre laquelle une réclamation a été introduite.

§ 14. La décision de la Commission de recours est notifiée par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi.

§ 15. Le président est chargé:

1° de veiller à l'unité de jurisprudence;

2° de transmettre, régulièrement et en tout cas à la fin de son mandat au ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions et au Comité général de gestion, un rapport d'évaluation des activités de la Commission de recours.

§ 16. Le travailleur indépendant ou la personne visée à l'article 17, paragraphe 9, de l'arrêté royal n°38, qui désire que soit levée sa responsabilité solidaire, peuvent contester la légalité de la décision les concernant auprès du tribunal du travail, en application de l'article 581, 1°, du Code judiciaire.

Le tribunal du travail est saisi par voie de requête contradictoire conformément à l'article 704, § 1er, du Code judiciaire. La requête est, sous peine de déchéance, introduite dans les deux mois de la notification de la décision.

Pour toutes contestations relatives à une décision prise par l'Institut national, la comparution en personne au nom de l'Institut national peut être assurée par tout fonctionnaire de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants.”

Art. 5

L'article 22 de ce même arrêté royal, modifié en dernier lieu par la loi du 16 décembre 2015, est abrogé.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepaling

Art. 6

In afwijking van artikel 17 van hetzelfde koninklijk besluit, kan geen enkele aanvraag tot vrijstelling worden ingediend in de periode van 1 oktober 2018 tot en met 31 december 2018. De termijn voor het indienen van de aanvraag zal verlengd worden met deze periode.

De aanvragen tot vrijstelling van bijdragen ingediend vóór 1 oktober 2018, die op 31 december 2018 door de Commissie voor vrijstelling van bijdragen ingesteld bij de FOD Sociale Zekerheid nog niet definitief werden beslist, zullen vanaf 1 januari 2019 worden behandeld door de Beroepscommissie bij het Rijksinstituut ingesteld bij artikel 21ter van hetzelfde koninklijk besluit, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 15 en 17 van hetzelfde koninklijk besluit in de versie zoals van kracht op 31 december 2018.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding

Art. 7

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2019 en is van toepassing op de aanvragen tot vrijstelling der bijdragen die worden ingediend vanaf deze datum, met uitzondering van hoofdstuk 3 dat uitwerking heeft met ingang van 1 oktober 2018.

Gegeven te Brussel, 5 oktober 2018

FILIP

VAN KONINGSWEGE :

De minister van Sociale Zaken,

Maggie DE BLOCK

De minister van Zelfstandigen

Denis DUCARME

CHAPITRE 3

Disposition transitoire

Art. 6

Par dérogation à l'article 17 du même arrêté, aucune demande de dispense ne pourra être introduite entre le 1er octobre 2018 et le 31 décembre 2018. Le délai d'introduction de la demande sera prolongé de cette période.

Les demandes de dispense de cotisations introduites avant le 1er octobre 2018, pour lesquelles la Commission de dispense de cotisations instituée auprès du Service public fédéral Sécurité sociale n'a pas encore statué d'une manière définitive au 31 décembre 2018, seront, à partir du 1er janvier 2019, traitées par la Commission de recours, instituée auprès de l'Institut national par l'article 21ter du même arrêté royal, conformément aux dispositions des articles 15 et 17 du même arrêté royal dans la version en vigueur au 31 décembre 2018.

CHAPITRE 4

Entrée en vigueur

Art. 7

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2019 et est d'application aux demandes de dispense de cotisations introduites à partir de cette date, à l'exception du chapitre 3 qui produit ses effets au 1er octobre 2018.

Donné à Bruxelles, le 5 octobre 2018

PHILIPPE

PAR LE ROI :

La ministre des Affaires sociales,

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Indépendants,

Denis DUCARME

Coördinatie van de artikelen

BASISTEKST

Koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Art. 15

§ 1. De bijdragen zijn verschuldigd bij vierden in de loop van ieder kalenderkwartaal; ze worden geïnd door de sociale verzekeringskas bedoeld in artikel 20, § 1, of § 3, waarbij de onderworpenen is aangesloten.

De Koning bepaalt de wijze waarop de driemaandelijkse bijdragen worden geïnd.

De zelfstandige is, samen met de helper, hoofdelijk gehouden tot de betaling van de door deze laatste verschuldigde bijdragen en administratieve geldboeten, bedoeld in artikel 17bis. Hetzelfde geldt voor de rechtspersonen voor de bijdragen en de administratieve geldboete bedoeld in artikel 17bis verschuldigd door hun vennoten of mandatarissen.

Wanneer de echtgenoot-helper is onderworpen in de plaats van zijn echtgenote, is deze laatste hoofdelijk gehouden tot betaling van de bijdragen welke haar man verschuldigd is.

In de gevallen voorzien in de twee voorgaande leden kunnen de bijdragen gevorderd worden van de hoofdelijk aansprakelijke personen, zelfs indien de onderworpenen vrijstelling heeft bekomen bij beslissing van de Commissie bedoeld in artikel 22.

Art. 17

De zelfstandigen die menen dat zij zich in een staat van behoefte bevinden of in een toestand die de staat van behoefte benadert, kunnen vrijstelling vragen van de voorlopige bijdragen verschuldigd krachtens dit koninklijk besluit, voor zover deze bijdragen niet verschuldigd zijn op grond van artikel 12bis, § 1, of in de hoedanigheid van de bij artikel 12, § 2, bedoelde onderworpenen, door zich te

TEKST NA WETSWIJZIGING

Koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Art. 15

§ 1. De bijdragen zijn verschuldigd bij vierden in de loop van ieder kalenderkwartaal; ze worden geïnd door de sociale verzekeringskas bedoeld in artikel 20, § 1, of § 3, waarbij de onderworpenen is aangesloten.

De Koning bepaalt de wijze waarop de driemaandelijkse bijdragen worden geïnd.

De zelfstandige is, samen met de helper, hoofdelijk gehouden tot de betaling van de door deze laatste verschuldigde bijdragen en administratieve geldboeten, bedoeld in artikel 17bis. Hetzelfde geldt voor de rechtspersonen voor de bijdragen en de administratieve geldboete bedoeld in artikel 17bis verschuldigd door hun vennoten of mandatarissen.

Wanneer de echtgenoot-helper is onderworpen in de plaats van zijn echtgenote, is deze laatste hoofdelijk gehouden tot betaling van de bijdragen welke haar man verschuldigd is.

In de gevallen voorzien in de twee voorgaande leden kunnen de bijdragen gevorderd worden van de hoofdelijk aansprakelijke personen, **behalve indien de onderworpenen vrijstelling van de betaling van bijdragen heeft bekomen in toepassing van artikel 17.**

Art. 17

“§ 1. De zelfstandigen die menen zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie te bevinden, waardoor zij niet in staat zijn om hun bijdragen te betalen, kunnen vrijstelling vragen van de betaling van deze bijdragen door zich te wenden tot het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der zelfstandigen, hierna Rijksinstituut genaamd.

wenden tot de in artikel 22 bedoelde Commissie.

De zelfstandigen die een vrijstelling van de bij dit artikel bedoelde bijdragen vragen, moeten hun staat van behoefte of hun toestand die de staat van behoefte benadert, bewijzen. Om hun staat van behoefte te beoordelen, houdt de Commissie inzonderheid rekening met de inkomsten en lasten van de personen die deel uitmaken van hun gezin, tenzij met betrekking tot deze personen wordt bewezen dat ze niets te maken hebben met de zelfstandige activiteit van de betrokken zelfstandigen en dat ze bovendien niet de rechtsplicht hebben om die zelfstandigen te helpen of van levensmiddelen te voorzien.

De vrijstelling voor de bijdrage van een bepaald kwartaal wordt geacht nooit te zijn toegekend wanneer later, op het ogenblik van regularisatie van de voorlopige bijdrage met betrekking tot dit kwartaal, blijkt dat de beroepsinkomsten die als basis dienen voor de regularisatie van deze bijdrage hoger zijn dan het dubbele van het bedrag bedoeld in artikel 12, § 1, tweede lid.

In afwijking van het derde lid blijft de vrijstelling van de bijdrage voor een bepaald kalenderkwartaal behouden wanneer de beroepsinkomsten die als basis dienen voor de regularisatie van die bijdrage niet meer bedragen dan 120 % van deze die de zelfstandige voor het betrokken jaar ter informatie opgaf in de loop van de procedure die aanleiding gaf tot de vrijstelling, voor zover eerstgenoemde beroepsinkomsten niet meer bedragen dan 120 % van het dubbele van het bedrag bedoeld in artikel 12, § 1, tweede lid.

Indien, rekening houdend met de bepalingen van het eerste tot het vierde lid, de vrijstelling voor een bepaald kalenderkwartaal na de regularisatie effectief behouden blijft, dan geldt deze vrijstelling voor het bedrag van de kwartaalbijdrage, zoals vastgesteld naar aanleiding van diezelfde regularisatie.

De Koning bepaalt hoe en voor welke jaren de aanvrager opgave doet van zijn

De zelfstandigen die een vrijstelling van de bij dit artikel bedoelde bijdragen vragen, moeten bewijzen dat zij zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevinden waardoor zij bij de opvordering van de verschuldigde bijdragen door het sociaal verzekeringsfonds niet in staat zijn om deze te betalen.

Het Rijksinstituut beoordeelt de situatie van de zelfstandige aan de hand van de elementen ingeroepen bij het indienen van zijn aanvraag.

§ 2. De aanvraag tot vrijstelling kan enkel ingediend worden voor de voorlopige bijdragen, bedoeld in de artikelen 11, § 3 en 13bis, § 2, en het bijdragesupplement verschuldigd ingevolge de regularisatie bedoeld in artikel 11, § 5, eerste lid, verschuldigd door de zelfstandige die behoort tot de categorie van bijdrageplichtigen bedoeld in de artikelen 12, § 1, 12, § 1bis, 12, § 1ter, 12bis, § 2 en 13, § 1.

§ 3. Bij de beoordeling of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt, houdt het Rijksinstituut inzonderheid rekening met de beroepsinkomsten en -lasten van de zelfstandige of de omzet en de daaraan verbonden kosten van de onderneming of de vennootschap waarbinnen hij actief is en de uitzonderlijke omstandigheden die de aanvraag rechtvaardigen. De Koning kan bijkomende voorwaarden en criteria bepalen die het mogelijk maken te beoordelen of de zelfstandige zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevindt die hem niet toelaat zijn bijdragen te betalen.

§ 4. De zelfstandige die aantoont dat hij zich in één van de hierna vermelde situaties bevindt, wordt vermoed zich in een moeilijke financiële of economische situatie te bevinden zoals bedoeld in de eerste paragraaf:

1° wanneer hij in het genot is van een leefloon in toepassing van de wet van 26

beroepsinkomsten in de loop van de aanvraagprocedure en hoe het derde en het vierde lid dienen te worden toegepast in de gevallen waarin de aanvrager geen opgave doet van zijn beroepsinkomsten in de loop van de aanvraagprocedure.

Met het oog op de toekenning van de uitkeringen in het kader van het sociaal statuut der zelfstandigen, met uitzondering van de pensioenen overlevingsuitkeringen en onder voorbehoud van de toepassing van het achtste lid, worden de bijdragen waarvoor de Commissie vrijstelling heeft verleend als betaald beschouwd, zelfs wanneer de vrijstelling geacht wordt nooit te zijn toegekend in de zin van het derde lid.

Voor de toepassing van artikel 28, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen worden de bijdragen waarvoor een vrijstelling werd verkregen, geacht betaald te zijn.

De personen die hoofdelijk aansprakelijk zijn krachtens artikel 15, § 1, en die menen dat zij zich in een staat van behoefte, of in een toestand die de staat van behoefte benadert bevinden, kunnen vragen te worden ontheven van hun aansprakelijkheid met betrekking tot de bijdragen bedoeld in dit koninklijk besluit, voor zover deze bijdragen niet verschuldigd zijn in de hoedanigheid van de bij artikel 12, § 2, bedoelde onderworpenen.

De Koning bepaalt wat dient te worden verstaan onder bijdragen bedoeld in dit koninklijk besluit.

Wanneer de ontheffing van hoofdelijke aansprakelijkheid wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage met betrekking tot een bepaald kalenderkwartaal, geldt die ontheffing voor het bedrag van de kwartaalbijdrage met betrekking tot dat kwartaal, zoals vastgesteld ingevolge een eventuele regularisatie.

De Koning bepaalt de termijn waarbinnen de aanvragen tot het bekomen van het voordeel van dit artikel, op straffe van verval, moeten worden ingediend. Hij kan bijkomende

mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie gedurende de kwartalen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van de zelfstandige activiteit ;

2° wanneer hij in het genot is van een inkomensgarantie voor ouderen in toepassing van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen gedurende de kwartalen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag of binnen de 6 maanden na de stopzetting van de zelfstandige activiteit ;

3° wanneer hij als gefailleerde de schuldkijschelding heeft bekomen in de zin van hoofdstuk 6, titel VI, boek XX van het wetboek van economisch recht ;

4° wanneer hij in het kader van een collectieve schuldenregeling van de rechter de homologatie van een minnelijke aanzuiveringsregeling verkregen heeft, een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opgelegd werd of een aanpassing of herziening van de regeling verkregen heeft, in de zin van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen ;

5° wanneer hij de opschorting heeft bekomen in het kader van een procedure tot gerechtelijke reorganisatie, in de zin van titel V, boek XX van het wetboek van economisch recht ;

6° het slachtoffer is van een natuurramp, een brand, een vernieling of een allergie, in de zin van artikel 2 van het koninklijk besluit van 8 januari 1977 tot uitvoering van de wet van 22 december 1966 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen.

§ 5. Het Rijksinstituut kan beslissen om de aanvragen niet in overweging te nemen ingeval:

1° de zelfstandige voor de voorlopige bijdragen die het voorwerp uitmaken van de aanvraag zich in de voorwaarden

voorwaarden en criteria bepalen die het mogelijk maken de staat van behoefte te beoordelen.

De Koning bepaalt de gevallen waarin de aanvragen tot vrijstelling van bijdragen ingediend door zelfstandigen en de aanvragen tot ontheffing ingediend door hoofdelijk aansprakelijke personen niet in overweging worden genomen of geacht worden niet ingediend te zijn geweest. Wanneer de aanvraag niet in overweging genomen wordt of geacht wordt niet te zijn ingediend, informeert het betrokken sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen bedoeld bij artikel 20, § 1 of § 3, de zelfstandige of de hoofdelijk aansprakelijke daarover binnen een termijn en volgens een procedure vastgesteld door de Koning.

De bepalingen van dit artikel zijn enkel van toepassing voor de bijdragen, verschuldigd voor de kalenderkwartalen, die na het vierde kwartaal van het jaar 2014 komen.

bevindt om een aanvraag tot vermindering van de voorlopige bijdragen in toepassing van artikel 11, § 3, 6de lid in te dienen doch hiervan voorafgaandelijk geen gebruik heeft gemaakt;

2° het Rijksinstituut in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag tot vrijstelling in toepassing van artikel 17bis aan de zelfstandige een administratieve geldboete zonder uitstel van de tenuitvoerlegging van de betaling en zonder toepassing van verzachtende omstandigheden heeft opgelegd;

3° de zelfstandige aan wie in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag een sanctie in toepassing van het sociaal strafwetboek werd opgelegd ingevolge inbreuken op de bepalingen van hoofdstuk VIII van titel IV van de Programmawet (I) van 27 december 2006 en de inbreuken opgesomd in artikel 25 en 25bis van dit koninklijk besluit nr. 38;

4° de zelfstandige die in de in de periode van 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag een beslissing tot gehele of gedeeltelijke vrijstelling heeft bekomen :

**a) ingevolge verklaringen waarvan achteraf blijkt dat deze onjuist of onvolledig zijn ;
b) ingevolge het nalaten van het verstrekken van inlichtingen waartoe hij gehouden was en dewelke determinerend waren voor het nemen van de vorige beslissing.**

§ 6. De Koning bepaalt de termijn en de wijze waarop de aanvragen tot het bekomen van het voordeel van dit artikel moeten worden ingediend.

De aanvragen worden behandeld door het Rijksinstituut volgens de procedure vastgesteld door de Koning.

§ 7. Wanneer de vrijstelling wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage met betrekking tot een bepaald kalenderkwartaal, geldt die vrijstelling voor het bedrag van de definitieve kwartaalbijdrage, zoals vastgesteld naar aanleiding van de daarmee verband houdende regularisatie.

§ 8. Met het oog op de toekenning van de uitkeringen in het kader van het sociaal statuut der zelfstandigen, met uitzondering van de pensioen- en overlevingsuitkeringen en onder voorbehoud van de toepassing van het hiernavolgend lid, worden de bijdragen waarvoor het Rijksinstituut of de beroepscommissie vrijstelling heeft verleend als betaald beschouwd.

Voor de toepassing van artikel 28, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen worden de bijdragen waarvoor een vrijstelling werd verkregen, geacht betaald te zijn.

§ 9. De geholpen zelfstandige die hoofdelijk aansprakelijk is krachtens artikel 15, § 1, en die meent zich in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie te bevinden zoals bedoeld in paragraaf 1 en aangesproken wordt in betaling van de door de helper verschuldigde bijdragen, beoogd in dit koninklijk besluit, kan vragen ontheffen te worden van zijn aansprakelijkheid.

Wanneer de ontheffing van hoofdelijke aansprakelijkheid wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage met betrekking tot een bepaald kalenderkwartaal, geldt die ontheffing voor het bedrag van de kwartaalbijdragen met betrekking tot dat kwartaal zoals vastgesteld ingevolge een eventuele regularisatie.

§ 10. De beslissingen tot toekenning of weigering van de vrijstelling hebben betrekking op de bijdragen die verschuldigd zijn op het ogenblik van de aanvraag en dit voor zover ze uitdrukkelijk bedoeld zijn in de aanvraag.

De kennisgeving van de beslissing geschiedt met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending.

§ 11. De zelfstandige of de persoon

bedoeld in artikel 17, paragraaf 9, van het koninklijk besluit nr. 38 kan tegen een door het Rijksinstituut genomen beslissing inzake de vrijstelling van de bijdragen een bezwaar ten gronde indienen bij de in artikel 21ter bedoelde Beroepscommissie binnen de termijn en volgens de procedure en modaliteiten vastgesteld door de Koning.

Het bezwaarschrift schorst de invordering van de bijdragen die het voorwerp uitmaken van het bezwaar."

Art. 21ter

Art. 21ter

" § 1. Er wordt bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen een Beroepscommissie voor de Vrijstelling van Bijdragen ingesteld.

§ 2. De Beroepscommissie neemt met volle rechtsmacht kennis van de bezwaren tegen de beslissingen van het Rijksinstituut.

§ 3. De Beroepscommissie bestaat uit een voorzitter en een lid dat de Minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft vertegenwoordigt.

§ 4. De Koning benoemt, op voorstel van de Minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft de voorzitter, evenals een of meerdere plaatsvervangers.

Kunnen alleen tot voorzitter benoemd worden, doctors, licentiaten of masters in de rechten die gedurende ten minste drie jaar rechterlijke functies uitgeoefend hebben.

De voorzitter levert het bewijs van de kennis van het Nederlands en het Frans. De kennis van de andere taal dan die waarin de examens van doctor of licentiaat in de rechten werden afgelegd, wordt bewezen volgens het voorschrift van artikel 43quinquies, § 1, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken. De voorzitter of één van zijn plaatsvervangers moet kennis hebben van het Duits.

§ 5. Het lid dat de Minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft, vertegenwoordigt, wordt door deze Minister benoemd onder de ambtenaren van het Rijksinstituut. Voor elk lid worden een of meer plaatsvervangers aangewezen.

§ 6. De effectieve en plaatsvervangende voorzitter en leden worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Ze kunnen herbenoemd worden.

De ambtenaren, effectieve en plaatsvervangende leden, maken niet langer deel uit van de Beroepscommissie wanneer hun administratief ambt een einde neemt.

De effectieve en plaatsvervangende voorzitter en de leden die een overleden, ontslagnemend of niet langer van de Beroepscommissie deel uitmakend effectief of plaatsvervangend voorzitter of lid vervangen, beëindigen het mandaat van diegene die zij vervangen.

§ 7. De effectieve en plaatsvervangende leden, die nog niet beëdigd zijn, leggen, alvorens in functie te treden, in de handen van de voorzitter de eed af die voorgescreven is door het decreet van 20 juli 1831.

§ 8. Het bedrag van de vergoedingen en van de zitpenningen, waarop de effectieve en plaatsvervangende voorzitter aanspraak kunnen maken, wordt door de Koning vastgesteld.

§ 9. De Beroepscommissie zetelt te Brussel in de lokalen van het Rijksinstituut. De beroepscommissie wordt bijgestaan door een secretariaat dat wordt waargenomen door ambtenaren van het Rijksinstituut.

§ 10. De Koning bepaalt de werkingregels van de Beroepscommissie en de procedure volgens dewelke de bezwaren worden behandeld.

§ 11. De Beroepscommissie

beraadslaagt geldig indien de voorzitter en het lid bedoeld in paragraaf 5 aanwezig zijn. Bij staking van stemmen wordt een beslissing genomen in het voordeel van de zelfstandige.

§ 12. De Beroepscommissie doet uitspraak bij een met redenen omklede beslissing nopens de bezwaren ten gronde aangevoerd door de zelfstandige tegen een beslissing tot gehele of gedeeltelijke weigering van de vrijstelling genomen door het Rijksinstituut.

§ 13. Zij beslist op basis van de elementen ingeroepen bij het indienen van de aanvraag en die als grondslag dienden van de door het Rijksinstituut genomen beslissing waartegen het bezwaar wordt gericht.

De beslissingen hebben betrekking op de bijdragen die het voorwerp uitmaken van de beslissing van het Rijksinstituut waartegen bezwaar werd ingediend.

§ 14. De kennisgeving van de beslissing van de Beroepscommissie geschiedt met een aangetekende zending of via elk ander middel dat een vaste datum en een verzekerde ontvangst waarborgt van de zending.

§ 15. De voorzitter wordt ermee belast :
1° te waken over de eenheid van rechtspraak;

2° op regelmatige tijdstippen en in elk geval bij het einde van zijn mandaat een evaluatieverslag van de activiteiten van de Beroepscommissie over te maken aan de Minister die het Sociaal Statuut der zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft en aan het Algemeen Beheerscomité.

§ 16. De zelfstandige of de persoon bedoeld in artikel 17, paragraaf 9 van het koninklijk besluit nr. 38 die van zijn solidaire verantwoordelijkheid wenst ontheven te worden, kunnen de wettigheid van de hen betreffende beslissing bij de arbeidsrechtbank betwisten, met toepassing van artikel 581, 1°, van het

Gerechtelijk Wetboek.

De zaak wordt bij de arbeidsrechtbank aanhangig gemaakt door middel van een verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig artikel 704, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek. Het verzoekschrift wordt, op straffe van verval, ingediend binnen de twee maanden na de kennisgeving van de beslissing.

Voor alle betwistingen met betrekking tot een beslissing genomen door het Rijksinstituut, kan de verschijning in persoon in naam van het Rijksinstituut gedaan worden door elke ambtenaar van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen."

Art. 22

Er wordt bij de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid een Commissie voor vrijstelling van bijdragen opgericht.

Deze Commissie is ermee belast, zonder mogelijkheid van beroep, te beslissen over de aanvragen tot volledige of gedeeltelijke vrijstelling van bijdragen, ingediend door de in artikel 17 bedoelde onderworpenen, ongeacht of deze aanvragen werden ingediend in het Nederlands, het Frans of het Duits.

De Koning kan de bevoegdheid van de Commissie uitbreiden tot bijdragen voorzien door een der stelsels bedoeld in artikel 18 die, zonder een verplichtend karakter te hebben, bestemd zijn om het recht op uitkeringen te doen ontstaan of te behouden.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van deze commissie.

De zelfstandigen of de krachtens artikel 15, § 1, hoofdelijk aansprakelijke personen kunnen de wettigheid van de hen betreffende beslissing van de Commissie bij de arbeidsrechtbank betwisten, met toepassing van artikel 581, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek. De zaak wordt bij de arbeidsrechtbank aanhangig gemaakt door middel van een verzoekschrift op tegenspraak, overeenkomstig artikel 704, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek. Het verzoekschrift wordt, op straffe van verval, ingediend binnen de twee maanden na de kennisgeving van de beslissing.

Art. 22

Artikel 22 wordt opgeheven.

Voor alle betwistingen met betrekking tot een beslissing genomen door de Commissie voor vrijstelling van bijdragen, gericht tegen de minister die het sociaal statuut van de zelfstandigen onder zijn bevoegdheid heeft, kan de verschijning in persoon in naam van de Staat gedaan worden door elke ambtenaar van de DG Zelfstandigen van de FOD Sociale Zekerheid.

Coordination des articles

TEXTE ACTUEL

Arrêté royal n°. 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants

Art. 15

§ 1er. Les cotisations sont dues par quart dans le courant de chaque trimestre civil; elles sont perçues par la caisse d'assurances sociales, visée à l'article 20, § 1er ou § 3, à laquelle l'assujetti est affilié.

Le Roi fixe le mode de perception des cotisations trimestrielles.

Le travailleur indépendant est tenu, solidairement avec l'aidant, au paiement des cotisations et des amendes administratives visées à l'article 17bis, dont ce dernier est redevable ; il en est de même des personnes morales, en ce qui concerne les cotisations et l'amende administrative visée à l'article 17bis dues par leurs associés ou mandataires.

Lorsque le mari-aidant est assujetti en lieu et place de son épouse, cette dernière est tenue solidairement au paiement des cotisations dont son mari est redevable.

Dans les cas visés aux deux alinéas précédents, les cotisations peuvent être réclamées aux personnes solidairement responsables, même si l'assujetti a obtenu une dispense par décision de la commission visée à l'article 22.

Art. 17

Les travailleurs indépendants, qui estiment se trouver dans le besoin ou dans une situation voisine de l'état de besoin, peuvent demander dispense des cotisations provisoires dues en vertu du présent arrêté royal, pour autant que ces cotisations ne soient pas dues en vertu de l'article 12bis, § 1er, ou en tant qu'assujetti visé par l'article 12, § 2, en s'adressant à la Commission visée à l'article 22.

Les travailleurs indépendants qui demandent une dispense des cotisations

TEXTE APRES MODIFICATION

Arrêté royal n°. 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants

Art. 15

§ 1er. Les cotisations sont dues par quart dans le courant de chaque trimestre civil; elles sont perçues par la caisse d'assurances sociales, visée à l'article 20, § 1er ou § 3, à laquelle l'assujetti est affilié.

Le Roi fixe le mode de perception des cotisations trimestrielles.

Le travailleur indépendant est tenu, solidairement avec l'aidant, au paiement des cotisations et des amendes administratives visées à l'article 17bis, dont ce dernier est redevable ; il en est de même des personnes morales, en ce qui concerne les cotisations et l'amende administrative visée à l'article 17bis dues par leurs associés ou mandataires.

Lorsque le mari-aidant est assujetti en lieu et place de son épouse, cette dernière est tenue solidairement au paiement des cotisations dont son mari est redevable.

Dans les cas visés aux deux alinéas précédents, les cotisations peuvent être réclamées aux personnes solidairement responsables, ***sauf si l'assujetti a obtenu dispense du paiement des cotisations en vertu de l'article 17.***

Art. 17

« § 1er. Les travailleurs indépendants, qui estiment se trouver temporairement dans une situation financière ou économique difficile en raison de laquelle ils ne sont pas en mesure de payer leurs cotisations, peuvent demander dispense de ces cotisations en s'adressant à l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, ci-après dénommé Institut national.

Les travailleurs indépendants qui demandent une dispense des cotisations visées dans le présent article doivent

visées au présent article, doivent prouver leur état de besoin ou leur situation voisine de l'état de besoin. Pour apprécier leur état de besoin, la Commission tient notamment compte des ressources et charges des personnes qui font partie de leur ménage, à l'exception des personnes pour lesquelles la preuve est apportée qu'elles sont étrangères à l'activité indépendante des travailleurs indépendants concernés et qu'elles sont en outre dénuées d'obligation légale de secours et d'aliments à l'égard de ces travailleurs indépendants.

La dispense de la cotisation d'un trimestre déterminé est censée ne jamais avoir été accordée lorsqu'ultérieurement, lors de la régularisation de la cotisation provisoire relative à ce trimestre, il s'avère que les revenus professionnels qui servent de base pour la régularisation de cette cotisation sont plus élevés que le double du montant visé à l'article 12, § 1er, alinéa 2.

Par dérogation à l'alinéa 3, la dispense de la cotisation d'un trimestre déterminé est maintenue lorsque les revenus professionnels qui servent de base pour la régularisation de cette cotisation ne dépassent pas 120 % de ceux que l'indépendant a communiqués pour information pour l'année concernée dans le courant de la procédure qui a abouti à la dispense, pour autant que les premiers revenus professionnels cités ne dépassent pas 120 % du double du montant visé à l'article 12, § 1er, alinéa 2.

Lorsque, tenant compte des dispositions des alinéas 1er à 4, la dispense pour un trimestre civil déterminé est effectivement maintenue après la régularisation, cette dispense vaut alors pour le montant de la cotisation trimestrielle, telle que fixée suite à cette régularisation.

Le Roi détermine comment et pour quelles années le demandeur communique ses revenus professionnels dans le courant de la procédure de demande et comment les alinéas 3 et 4 sont appliqués dans les cas où le demandeur ne communique pas ses

prouver qu'ils se trouvent temporairement dans une situation financière ou économique difficile qui ne leur permet pas de payer leurs cotisations lors de la réclamation desdites cotisations par la caisse d'assurances sociales.

L'Institut national apprécie la situation du travailleur indépendant en se basant sur les éléments invoqués lors de l'introduction de sa demande.

§ 2. La demande de dispense ne peut être introduite que pour les cotisations provisoires visées aux articles 11, § 3 et 13bis, § 2, et pour le supplément de cotisations résultant d'une régularisation visée à l'article 11, § 5, alinéa 1er, dus par le travailleur indépendant qui appartient à la catégorie de cotisants visée aux articles 12, § 1er, 12, § 1^{er}bis, 12, § 1^{er}ter, 12bis, § 2 et 13, § 1er.

§ 3. Pour apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière ou économique difficile, l'Institut national tient notamment compte des revenus professionnels et des charges professionnelles du travailleur indépendant ou du chiffre d'affaires et des coûts qui s'y rapportent de l'entreprise ou la société au sein de laquelle il exerce son activité, ainsi que des circonstances exceptionnelles justifiant la demande. Le Roi peut définir des conditions et des critères supplémentaires permettant d'apprécier si le travailleur indépendant se trouve temporairement dans une situation financière et économique difficile qui l'empêche de payer ses cotisations.

§ 4. Le travailleur indépendant qui prouve qu'il se trouve dans l'une des situations ci-dessous, est présumé se trouver dans une situation financière ou économique difficile, comme indiqué dans le premier paragraphe :

1° s'il bénéficie d'un revenu d'intégration en application de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale durant les trimestres qui font

revenus professionnels dans le courant de la procédure de demande.

En vue de l'octroi des prestations dans le cadre du statut social des travailleurs indépendants, à l'exception des prestations de retraite et de survie et sous réserve de l'application de l'alinéa 8, les cotisations pour lesquelles la Commission a accordé dispense, sont censées avoir été payées, même lorsque la dispense est censée ne jamais avoir été accordée au sens de l'alinéa 3.

Pour l'application de l'article 28, § 2, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, les cotisations pour lesquelles une dispense a été obtenue, sont censées avoir été payées.

Les personnes qui sont solidairement responsables en vertu de l'article 15, § 1er, et qui estiment se trouver dans le besoin ou dans une situation voisine de l'état de besoin, peuvent demander que leur responsabilité relative aux cotisations visées dans le présent arrêté royal soit levée, pour autant que ces cotisations ne soient pas dues en tant qu'assujetti visé par l'article 12, § 2.

Le Roi détermine ce qu'il y a lieu d'entendre par cotisations visées dans le présent arrêté royal.

Lorsque la levée de responsabilité solidaire est accordée pour la cotisation provisoire relative à un trimestre civil déterminé, cette levée vaut pour le montant de la cotisation trimestrielle relative à ce trimestre, telle que fixée suite à une éventuelle régularisation.

Le Roi fixe le délai dans lequel les demandes tendant à obtenir le bénéfice du présent article doivent, sous peine de nullité, être introduites. Il peut déterminer des conditions et des critères supplémentaires qui permettent d'apprécier l'état de besoin.

Le Roi détermine les cas dans lesquels les demandes de dispense de cotisations

l'objet de la demande ou, dans les 6 mois suivant la cessation de l'activité indépendante;

2° s'il bénéficie d'une garantie de revenus aux personnes âgées en application de la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées durant les trimestres qui font l'objet de la demande ou dans les 6 mois suivant la cessation de l'activité indépendante;

3° s'il a en tant que failli obtenu l'effacement des dettes au sens du chapitre 6, titre VI, livre XX du code de droit économique;

4° si, dans le cadre d'un règlement collectif de dettes, il a obtenu du juge l'homologation d'un plan de règlement amiable, un plan de règlement judiciaire lui a été imposé ou il a obtenu une adaptation ou une révision du règlement, au sens de la loi du 5 juillet 1998 relative au règlement collectif de dettes et à la possibilité de vente de gré à gré des biens immeubles saisis;

5° s'il a obtenu le sursis dans le cadre d'une procédure de réorganisation judiciaire au sens du titre V, livre XX du code de droit économique;

6° s'il est victime d'une catastrophe naturelle, d'incendie, d'une destruction ou d'une allergie au sens de l'article 2 de l'arrêté royal du 8 janvier 2017 portant exécution de la loi du 22 décembre 2016 instaurant un droit passerelle en faveur des travailleurs indépendants.

§ 5. L'Institut national peut décider de ne pas prendre les demandes en considération, dans le cas où :

1° le travailleur indépendant n'a pas introduit au préalable une demande de réduction des cotisations provisoires faisant l'objet de la demande alors qu'il entre dans les conditions pour le faire, en application de l'article 11, § 3, alinéa 6 ;

2° l'Institut national a, dans les deux années précédant la demande de dispense, infligé à l'indépendant une amende administrative sans sursis de paiement et sans application de

introduites par les travailleurs indépendants et les demandes de levée introduites par les personnes solidairement responsables ne sont pas prises en considération ou sont réputées n'avoir pas été introduites. Lorsque la demande n'est pas prise en considération ou est réputée n'avoir pas été introduite, la caisse d'assurances sociales pour travailleurs indépendants concernée, visée à l'article 20, § 1er ou § 3, en informe le travailleur indépendant ou le responsable solidaire dans un délai et selon une procédure définis par le Roi.

Les dispositions du présent article ne sont d'application que pour les cotisations dues pour les trimestres civils situés après le 4e trimestre de l'année 2014.

circonstances atténuantes en application de l'article 17 bis ;

3° le travailleur indépendant qui dans les deux années précédant la demande de dispense, s'est vu infliger une sanction en application du Code pénal social suite à des infractions aux dispositions du chapitre VIII du titre IV de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 et des infractions énumérées aux articles 25 et 25 bis du présent arrêté royal n° 38 ;

4° le travailleur indépendant qui dans les 5 années précédant la demande a obtenu une décision de dispense totale ou partielle :

a) par le biais de déclarations qui par la suite se sont avérées fausses ou incomplètes ;

b) par le fait d'avoir omis de fournir des informations obligatoires et déterminantes dans la prise de la décision précédente.

§ 6. Le Roi fixe le délai et les modalités dans lesquelles les demandes d'obtention du bénéfice de cet article doivent être introduites.

Les demandes sont traitées par l'Institut national suivant une procédure déterminée par le Roi.

§ 7. Lorsque la dispense est accordée pour la cotisation provisoire relative à un trimestre civil déterminé, cette dispense vaut pour le montant de la cotisation trimestrielle définitive, telle que fixée suite à la régularisation qui s'y rapporte.

§ 8. En vue de l'octroi des prestations dans le cadre du statut social des travailleurs indépendants, à l'exception des prestations de retraite et de survie et sous réserve de l'application de l'alinéa suivant, les cotisations pour lesquelles l'Institut national ou la Commission de recours a accordé dispense, sont réputées avoir été payées.

Pour l'application de l'article 28, § 2, de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants, les cotisations pour

lesquelles une dispense a été obtenue, sont réputées avoir été payées.

§ 9. Le travailleur indépendant aidé, tenu solidairement en vertu de l'article 15, § 1er, qui estime se trouver temporairement dans une situation financière ou économique difficile au sens du paragraphe 1er et est invité à payer les cotisations dues par l'aidant, selon les termes du présent arrêté royal, peut demander la levée de la responsabilité solidaire.

Lorsque la levée de responsabilité solidaire est accordée pour la cotisation provisoire relative à un trimestre civil déterminé, cette levée vaut pour le montant de la cotisation trimestrielle relative à ce trimestre, telle que fixée suite à une éventuelle régularisation.

§ 10. Les décisions d'octroi ou de refus de la dispense portent sur les cotisations qui sont dues au moment de la demande, et ce pour autant qu'elles soient expressément visées par la demande.

La décision est notifiée par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi.

§ 11. Le travailleur indépendant ou la personne visée à l'article 17, paragraphe 9, de l'arrêté royal n°38 peut s'opposer à une décision de l'Institut national concernant la dispense des cotisations en introduisant un recours sur le fond auprès de la Commission de recours visée à l'article 21ter dans le délai et selon la procédure et les modalités définis par le Roi.

Le recours suspend le recouvrement des cotisations qui en font l'objet. »

Art. 21ter

Art. 21ter

« § 1er. Une Commission de recours en matière de dispense de cotisations est créée auprès de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants.

§ 2. La Commission de recours a une compétence de pleine juridiction pour connaître des recours contre les décisions de l'Institut national.

§ 3. La Commission de recours, est composée d'un président et d'un membre représentant le Ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions.

§ 4. Le Roi nomme, sur la proposition du Ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions, un président, ainsi qu'un ou plusieurs suppléants.

Seuls peuvent être nommés président les docteurs, licenciés ou maîtres en droit qui ont exercé des fonctions judiciaires pendant une période de trois ans au moins.

Le président justifie de la connaissance de la langue française et de la langue néerlandaise. La connaissance de la langue autre que celle dans laquelle ont été subis les examens du doctorat ou de la licence en droit est vérifiée par le prescrit de l'article 43quinquies, § 1er, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire. Le président ou un de ses suppléants doit connaître l'allemand.

§ 5. Le membre représentant le Ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions, est nommé par ce Ministre parmi les fonctionnaires de l'Institut national.

Il est désigné un ou plusieurs suppléants pour chaque membre.

§ 6. . Les présidents et membres effectifs et suppléants sont nommés pour un terme de six ans. Ils peuvent être renommés.

Les fonctionnaires, membres effectifs et suppléants, cessent de faire partie de la Commission de recours lors de la cessation de leurs fonctions administratives.

Les présidents et les membres effectifs et suppléants qui remplacent un président ou membre effectif ou suppléant, décédé, démissionnaire ou qui cesse de faire partie de la Commission de recours, achèvent le mandat de celui qu'ils remplacent.

§ 7. Avant d'entrer en fonctions, les membres effectifs et suppléants, s'ils ne sont déjà assermentés, prêtent, entre les mains du président le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831.

§ 8. Le montant des indemnités et des jetons de présence, auxquels peuvent prétendre les présidents effectifs et suppléants, est déterminé par le Roi.

§ 9. . La Commission de recours siège à Bruxelles dans les locaux de l'Institut national. La Commission de recours est assistée par un secrétariat assuré par les fonctionnaires de l'Institut national.

§ 10. Le Roi détermine les modalités de fonctionnement de la Commission de recours et la procédure suivant laquelle les recours sont instruits.

§ 11. La Commission de recours délibère valablement si le président et le membre visé au paragraphe 5 sont présents. En cas d'égalité des votes, la décision est prise en faveur de l'indépendant.

§ 12. La Commission de recours se prononce par décision motivée sur les griefs sur le fond que formulent les travailleurs indépendants contre les décisions de l'Institut national portant refus total ou partiel de la dispense.

§ 13. Elle statue en se basant sur les éléments invoqués lors de l'introduction de la demande et dont l'Institut national s'est servi pour prendre la décision faisant l'objet du recours.

Les décisions portent sur les cotisations qui font l'objet de la décision de l'Institut national contre laquelle une réclamation a été introduite.

§ 14. La décision de la Commission de recours est notifiée par un envoi recommandé ou tout autre moyen conférant une date certaine et l'assurance de la réception de l'envoi.

§ 15. Le président est chargé :

1° de veiller à l'unité de jurisprudence;

2° de transmettre, régulièrement et en tout cas à la fin de son mandat au Ministre qui a le Statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions et au Comité général de gestion, un rapport d'évaluation des activités de la Commission de recours.

§ 16. Le travailleur indépendant ou la personne visée à l'article 17, paragraphe 9, de l'arrêté royal n°38, qui désire que soit levée sa responsabilité solidaire, peuvent contester la légalité de la décision les concernant auprès du tribunal du travail, en application de l'article 581, 1°, du Code judiciaire.

Le tribunal du travail est saisi par voie de requête contradictoire conformément à l'article 704, § 1er, du Code judiciaire.

La requête est, sous peine de déchéance, introduite dans les deux mois de la notification de la décision.

Pour toutes contestations relatives à une décision prise par l'Institut national, la comparution en personne au nom de l'Institut national peut être assurée par tout fonctionnaire de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants. »

Art. 22

Il est instauré auprès du Service public fédéral Sécurité sociale une Commission des dispenses de cotisations.

Cette commission est chargée de statuer, sans appel, sur les demandes de dispense totale ou partielle de cotisations introduites par les assujettis visés à l'article 17, que ces demandes aient été introduites en français, en néerlandais ou en allemand.

Art. 22

L'article 22 est abrogé.

Le Roi peut étendre la compétence de la commission à des cotisations prévues par un des régimes visés à l'article 18 et qui, sans avoir un caractère obligatoire, sont destinées à faire naître ou à maintenir le droit aux prestations.

Le Roi détermine la composition et le fonctionnement de cette Commission

Les travailleurs indépendants ou les personnes solidairement responsables en vertu de l'article 15, § 1er, peuvent contester la légalité de la décision de la Commission les concernant auprès du tribunal du travail, en application de l'article 581, 1°, du Code judiciaire. Le tribunal du travail est saisi par voie de requête contradictoire conformément à l'article 704, § 1er, du Code judiciaire. La requête est, sous peine de déchéance, introduite dans les deux mois de la notification de la décision.

Pour toutes contestations dirigées contre le ministre qui a le statut social des travailleurs indépendants dans ses attributions relatives à une décision prise par la Commission des dispenses de cotisations, la comparution en personne au nom de l'État peut être assurée par tout fonctionnaire de la DG Indépendants du SPF Sécurité sociale.